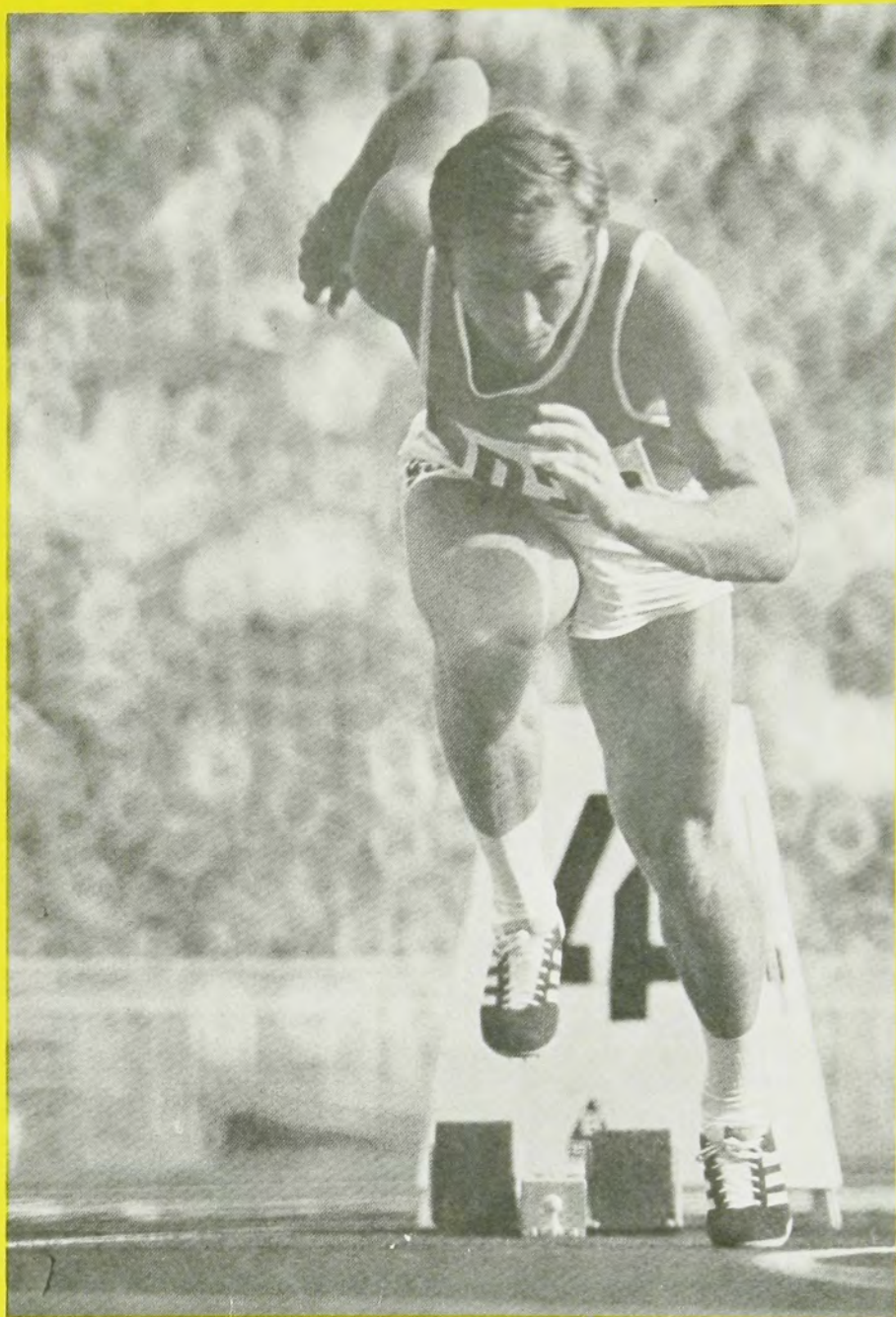

ЧЕРВЕНЬ 1976 JUNE

АТЛЕТ

КЛИЧЕМО "СОС!!!" ДО ВСІХ ДОВЖНИКІВ!

Як ми остерігали наших читачів у попередньому числі "Юнака" та "Готуйсь", що Поштовий Уряд Канади може нам відібрати привілей висилки журналів т. зв. другою класою, ця небезпека для правильної появи й існування пластових журналів вже не тільки грозить, але **заіснувала**. Ми втратили привілей дешевої висилки журналів другою класою, бо більшість відборців не ввели передплати.

Не зважаючи на наші постійні упіщення, більшість відборців журналів, на жаль, не є передплатниками, але післяплатниками. Кличемо на порятунок і віримо, що довжники відізнаються на наше "СОС".

**Адміністрація журналів "Готуйсь"
і "Юнак"**

ВАЖЛИВІ ПОВІДОМЛЕННЯ

● **Зміну адреси** просимо оплачувати сумою 50 центів. Це є кошт виготовлення нової адресної плити.

● **Виготовлення кліш** у "Пластовому Шляху" оплачують ті, хто присилає фотографії.

● **За зміну американських чеків**, згідно з канадським банковим законом, доплачуємо 50 центів. Просимо цю суму добавляти до передплат, висланих чеками.

Пластове видавництво уже повний рік у новому приміщенні Багато пошти все ще блукає по старих адресах. Нова адреса:

**2150 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1M8
Canada**

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

● **дає ПОЗИКИ**

та

● **приймає ОЩАДНОСТІ.**

● Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.

● **Урядові години:**

вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

**Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998**

Пластуні і Пластунки в Торонті!

**СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію "Юнака",
подаючи свою давню й нову адресу

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ЧЕРВЕНЬ 1976 Ч. 6 (154) РІК XIV
Інтернаціональне стандартно-серійне число, 0044-1384

Редагує колегія.
Головний редактор:
пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:
ст. пл. Уляна Близняк,
пл. сен. Тоня Горохович,
гетьм. вірл. Ксеня Одежинська,
ст. пл. Юрій Павлічко,
пл. сен. Олександра Юзенів.

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти
мову, як теж скорочувати й виправляти
одержані матеріали згідно з пластовою
термінологією, пластовими виховними
напрямними та вимогами
юнацького віну читачів.

ЗМІСТ

2 Побутовий театр другої половини XIX ст.	Подруга Гребля
3 В пошані Симонові Петлюрі	III-й Н. УПЮ-ів
	Торонто
4 Напрямні праці на 1976 рік	Ольга Кузьмович
Весна	М. Голод
5 Молоде перо: Півмилі до мети...	Олесь Кузишин
6 XXXV-ий Курінь УСП-ів "Побратими"	Руслан Росяк
7 Побратимські пригоди 1976 р.	**
8 Успіхи наших друзів: Тарас Лисьневич	**
Про пластову дружбу. Усміхнись!	**
9 А може до Гарварду?	Н. Одежинська
10 Олімпійські ігрища і українці	Бурх
12 Чи Мотреаль готовий? Олімпіади стародавні і теперішні	**
Л. Білик	**
14 Як змінилися висліди Олімпійських ігрищ	**
15 XXI-ша Олімпіада в Монреалі	Христина Маців
16 Молоде перо: Моя перша прогулянка	Марта Івашків
17 Із щоденника новітнього Одисея: Метеори в Греції	Ю. Павлічко
18 Як виселювали лемків з Рідної землі	**
19 "До висот!" — конкурс знання про Україну	**
20 Як ми відзначили День солідарності	Борис Гайда
21 Кутон філіяліста: Нова акція Українського Філ. Бюра	Б. Ямінський
	М. Турчин і Р. Юзенів
22 Прецлі (Пригоди братчиків)	
23 Хроніка, Спорт	
26 Ода до води	Т. Старух і Р. Юзенів
28 Список датків на пресфонд	

● На обкладинці: Валерій Борзов, олімпієць з Києва; добув
золоті медалі в бігу на 100 і 200 метрів у Мюнхені 1972 р.

● Ілюстратори цього числа: пл. сен. Д. Даревич, ст. пл. Й.
Мицик, пл. сен. В. Пилишенко Гарпун, ст. пл. М. Турчин, ст. пл.
Р. Юзенів.

● Це число підготовлено при допомозі Куреня УСП-ів "Побра-
тими", які дали ряд цікавих матеріалів, знімків і рисунків.

ГУТІРКА З ЮНИМИ ДРУЗЬЯМИ

Побутовий театр другої половини ХІХ ст.

“...життя українського театру пов’язане з боротьбою за існування народу”.

П. Гайдебуров

Дорогі Юні Подруги і Друзі

Цим разом про театр пощастило розмовляти мені з Христіною і Богданом таки в театрі. Ми були на виставі театрального ансамблю Євгенії Чайки і Бориса Дніпрового у Торонті. Серед артистів були й “наші” з Пласту. Тож почали від них.

— Казав Роман, що режисери і артисти мусять дуже багато працювати. Крім таланту, треба ще бути ентузіастом сцени, бути свідомим ролі театру у житті народу, — почав Богдан. — А чи в минулому режисери й артисти всі запалені були ідеєю? Мали театральну освіту? — цікавився мій співрозмовник Богдан.

Вони були віддані театральному мистецтву.

Їхня посвята театрові зроджувалася з любови до народу, з переживань його неволі. Їм було просто й легко передавати переживання героїв драм на сцені. Конфлікти п’єс і ситуації були їм добре відомі. Критика вистав українського і російського театрів тому підкреслювала “чарівну свіжість села, енергію юности, тепло весни” в нашому, а “фальш, мертвецький холод песимізму” у російському театрі.

Знаменно, що на виставі трупи Марка Кропивницького в Петербурзі відвідувачі царських театрів ринули лавами, залишаючи задля того не тільки вистави у російських театрах, але й вистави театрів французьких, німецьких, італійських, які там гостили. Цікаве і те, що український театр знавці оцінили вище від славного тоді німецького театру Саксен-Майнінгенського герцога. Майнінгенцям бракувало правди переживань, вміння передати ідею твору силою почуття і простотою, яка є вінцем мистецтва.

— Щось трохи ми знаємо з української школи про цей побутовий театр. Чули про імена: Марка Кропивницького, Михайла Старицького, Карпенка Карого, які були драматургами, режисерами та артистами одночасно. Знаємо і те, що наш побутовий театр унікальний у світі, відіграв велику роль у пробудженні й збереженні національної свідомості українців. Як це відбувалося? — питали Христя і Богдан.

Марія Заньковецька

Це дуже суттєве, що вони були самі одночасно драматургами, режисерами, директорами й артистами. Знаючи потреби нашої театральної культури, могли їх заспокоювати. М. Кропивницький створив етнографічну драму. Українська пребагата етнографія, передавана яскравими образами на сцені, полонила серця не тільки українців, але й чужинців. Після вистави “Назар Стодоля” у Смоленську “публіка губила розум” від захоплення — писав критик. А трупу Кропивницького назвала критика ансамблем “чистої концертної віртуозности”. Артистка зі славного Московського Малого театру писала: “Ми вчилися у М. Заньковецької, у М. Кропивницького, у М. Садовського і П. Саксаганського грати просто, природно і правдиво”.

Михайло Старицький у своїх історичних і побутових п’єсах вмістив при допомозі Миколи Лисенка таке велике пісенне багатство, що є вони своєрідними народними операми. Він написав також комедії, п’єси героїко-романтичного жанру, які і досі живуть у театрі. Хоч була заборона ставити історичні драми (“Богдан Хмельницький”, “Тарас Бульба”), то драматурги написали, а театри виводили епічні картини визвольної боротьби українського народу (“Юрко Довбуш”, “Тарас Бульба під Дубном”), які своїми масовими сценами, багатою гамою інтонацій слова, декораціями, мистецьким поєднанням танцю, пісні, дії були зрозумілі навіть тим, які мови нашої не розуміли. Наші театральні трупи відвідували інші країни.

Іван Карпенко-Карий створив модерну соціальну драму. Його творчість розглядала проблеми тодішнього українського життя. Новизна й актуальність тем, порушених у п’єсах Карпенка-Карого, пояснюють їх величезний успіх. У 1907 році “Суета” виставлялась 150-ий раз!

Про те, як побутовий театр боровся з Валуєвським і Емським “указами”, про те, куди трупи мандрували, про артистів зацікавленим розповім у черговому числі.

Скоб!

Подруга Гребля

В ПОШАНІ СИМОНОВІ ПЕТЛЮРИ

Симон Петлюра з донькою

Проминуло п'ятдесят років від часу, коли сім трагічних пострілів пролунали вулицями Парижу. День пізніше, 26 травня пресовий комунікат повідомив світ про смерть Симона Петлюри.

“Народе,

25 травня 1926 року Симон Петлюра, президент Директорії і головний отаман військ Української Народньої Республіки, був вбитий рукою нашого ворога...

...Прийде день колись, коли український народ звільниться з кайданів свого ворога і знову обере свій правлячий уряд, і тоді здійсниться ідеал, за який боролися найкращі твої сили, Україно”.

Симон Васильович Петлюра народився 10 травня 1879 року біля Полтави. Він студював у семінарії і там зацікавився політикою. Став членом підпільної соціалістичної партії. Хоч мав марксистські погляди, одночасно він був великий оборонець українського самостійницького руху. Під час визвольної боротьби Петлюра займав різні пости в уряді — від секретаря військових справ до голови Директорії і головного отамана військ УНР.

Симон Петлюра особисто керував бойовими операціями для звільнення Києва. Чотири рази війська Петлюри зайняли Київ і чотири рази вони були змушені покинути столицю України. Останній раз 10 червня 1920 р. У листопаді того ж року Петлюра з військами УНР перейшли ріку Збруч і опинилися в таборах інтернованих.

Хоча був поза межами України, Симон Петлюра не припинив боротьби. За його невтомну працю Москва на нього видала смертний

вирок, і 25 травня 1926 року український жид Шальом Шварцбарт виконав наказ Москви.

Того дня, пообідавши, Петлюра вийшов з ресторану і подався додому. До нього підійшов Шварцбарт і запитав, чи він Петлюра. Відповідаючи на питання, Петлюра побачив револьвер, і в ту ж мить дві кулі прошили його лице. Петлюра впав, а Шварцбарт продовжував стріляти в нього спокійно і кричати, що він відплачує за всіх жидів, які згинули в Україні під час визвольної боротьби. Сім 7,5 мм куль пробили його тіло. За кілька годин у лікарні Отаман помер.

Шварцбарт навіть не втівав. Поліція його заарештувала над тілом Петлюри. Він був невдоволений з себе, що зовсім Петлюри не застрілив. У в'язниці, коли дізнався, що Петлюра помер, підскочив з радости і підбіг до шефа поліції стиснути йому руку. На суд (але чи то взагалі можна було назвати судом?), прибули жиди з цілого світу обороняти Шварцбарта і його діло. Проте були й такі, що не погоджувалися з таким учинком. Таким був Альберт Айнштайн і президент Жидівського конгресу США, який писав: “Убивство Петлюри лише погіршить справи жидам на Україні, де Симон Петлюра дуже поважаний. Українці обурені, що ми хочемо, щоб він був офіційно обвинувачений за вбивство жидів. Ці обвинувачення фалшиві й небезпечні для нас. Я думаю, що французька трибуна вирішить правильно”.

Довго думали і вирішили, але постановили, що Шварцбарта не слід обвинувачувати за вбивство Симона Петлюри.

Минуло 50 років від смерті Отамана, але його смерть не вбила охоти до боротьби. Його смерть заохотила нові покоління іти його слідами й виконувати його заповіт. Морози, Шухевичі, Зерові борються своїми способами, а ми, пластові юнаки, що маємо Симона Петлюру своїм патроном, співаємо у курінній пісні:

“Ми нащадки великих предків,
Нас кличуть величні діла
Сповнимо заповіт Петлюри,
Нам воскресне свобода!”

Симон Петлюра-людина загинула того трагічного дня, Симон Петлюра-ідея вродилась, вона жива серед нас.

Це заявляємо в 50-ту річницю його смерти ми, члени ІІІ-го Куреня УПЮ-ів ім. Головного Отамана військ і фльоти, голови Директорії Симона Петлюри в Торонті.

Нью-Йорк, жовтень 1975 р.

Головна Пластова Булава
Кер. виховної діяльності

Дорогі Подруги й Друзі!

Усім нам добре відомо, що пластова молодь та дітвора є широко зацікавлені різними родами спортів, а пластові спортові, зимові чи літні табори є незвичайно популярні. Все ж як досі пластові проводи не беруть цього належно до уваги у своїх програмах праці, і це спонукує нашу молодь шукати вияву для цих зацікавлень в інших, непластових середовищах.

Рік 1976 проходить у цілому світі під знаком ХХІ Олімпійських Ігор і всі будуть подивляти фізичну вправність тисячів змагунів-репрезентантів численних держав. Серед них не бракуватиме і наших братів та сестер, які, на жаль, будуть змагатися під чужими прапорами. Одначе ми, українці у вільному світі, могли б репрезентувати державу, якої громадянами ми тепер є, а одночасно підкреслити своє національне походження. Досі однак ще немає таких олімпійських змагунів, і над цим треба нам усім працювати.

Саме з думкою про це та про більше зацікавлення спортами в Олімпійському році серед пластуна доручаємо Крайовим Пластовим Старшинам поставити у поточному році фізичну заправу й спортові зайняття в осередку уваги і в такому напрямі запланувати працю, не забуваючи однак при цьому, що суттєве пластове виховання мусить стояти як завжди на першому місці. У плануванні просимо звернути увагу на такі аспекти:

1. Потребу посилити фізичну заправу серед пластуна як конечний чинник у пластуванні, а передусім таборуванні в природі.

2. Постійні спортові зайняття, відповідні до віку та льокальних можливостей як для УПН, так і УПЮ, використовуючи як інструкторів старше пластуство і молодших сеньйорів.

3. Проведення ВФВ у широкому масштабі серед УПЮ, УСП і УПС.

4. Проводження якнайбільшої кількості іспитів умілостей в УПЮ та УПН із спортових умілостей.

5. Заохочування пластуна до постійних заправ індивідуальних чи дружинових в поодиноких спортових дисциплінах, до яких вони мають дані.

6. Допомогати молоді плекати різні роди спорту і організувати міжкурінні, міжстаничні чи обласні спортові змагання.

7. Подбати, щоб пластуни мали змогу вправляти і змагатися у своєму колі, а відтак брати участь у спортових загальних імпрезах як члени Пласту, а не як члени інших спортових клубів.

8. Використовуючи зацікавлення молоді спортом, відвертати її увагу від негативних впливів довкілля чи знудження звичайними пластовими зайняттями в домівці.

При цьому всьому не забуваймо однак найважливішого для нас виховного аспекту чесної гри!

Стіймо на її сторожі, не допускаймо до нездорової конкуренції, а впоюймо у молодь прикмети характеристичні для доброго спортовця і пластуна: дружбу та вміння програвати.

Ми певні, що посилення зацікавлення спортами і спортовими зайняттями серед пластової молоді допоможе у плеканні пластових прикмет, згідно із випробуванням і відомим широко гаслом: "У здоровому тілі — здорова душа!"

СКОБ!

пл. сен. Ольга Кузьмович
кер. виховної діяльності

Весна! Щемить душа

бажанням нездійсненням:

покинути б міські

турботи й колотнечі,

узяти в руки

мандрівну герлигу,

іти туди, куди ходили

ноги молодечі.

Або злетіти вгору, в далечінь

разом із птахами в підхмарному безмежжі
розправити зболілі плечі.

Весна!

М. Голод

5. 4. 1976

ПІВМИЛІ ДО МЕТИ...

Ось пролунав останній заклик до бігу на 880 ярдів. Я помалу підходжу до стартової лінії. Тут уже зібралася група змагунів. Більшість з них — це мої знайомі, але я на них не звертаю уваги. Перед бігом на довшу віддаль я завжди понурий і непривітний. Я зголошуюся головному судді і чекаю на старт. Моє серце починає битись швидше і швидше, і мої ноги починають тряситися. Пронизливий холод проймає моє тіло. Я пробую триматися легко і вільно, але кляті м'язи напружені, як тятива лука. Я натягаю ноги, але це не дуже допомагає. Хвилювання зробило своє.

Вже кличуть до старту. Я нерado стягаю алібаби і займаю місце при стортовій лінії. Тепер надходить найбільш неприємна частина змагу. Суддя ставить нас у правильні позиції. Я оглядаюсь і бачу майже непомітні риси хвилювання на обличчях моїх суперників. Мені залежить тільки на двох змагунах, решта дурниця. Я коротко з'ясовую в голові плян бігу. Суддя підносить вгору стартер. Мої нерви напружені до надміру. На місця! Готові! Цик! Клятий стартер! Не вистрілив. Треба починати наново. Знов рука в повітрі... і... бах! Біжимо. Перших десять ярдів жену навмання, аж після кількох секунд опам'ятався. Бачу, що треба збігти до середини біжні, щоб не тратити зайвого часу. Опинююся третій у лінії бігунів. Мої два найкращі суперники не більше як два кроки переді мною. Нічого, наразі це вистачить. Тепер мушу уважати, щоб за всяку ціну не напружуватись.

Мої кроки довгі і рівні... раз, два, раз, два.

Ми вже пробігли половину першої рунди, і я бачу, що решта змагунів далеко позаду. Нас тільки троє. Так, як я думав. Чути хрипке дихання і рівномірні кроки змагуна зараз переді мною. Після першої рунди я його пережену. Але ще ні, ще заскоро. Перший бігун біжить надзвичайно легко і плавно. Ще не час здаватися, але його буде важко дігнати. Кінчаємо першу рунду. Чути крики глядачів: "Скоріше, скоріше" і "біжи..." Заохочений криком глядачів я минаю одного з бігунів. Надходить друга, остання і найважча рунда. Руки починають умілівати. Литки болять немилосердно. Я вже не дихаю рівномірно і починаю засапуватись. Мушу відпружитись, мушу... але не можу. М'язи страшно напружені. Ще 220 ярдів залишилося. Це мала віддаль... рішальна! Бачу, що вже не дожену першого змагуна. Мушу втримати друге місце. Біль у ногах неймовірний. Руками ледве рухаю. Мені стає млосно. Чую, що наближається мій суперник. Ще 60 ярдів! У вухах шумить від крику глядачів. Ой, не витримаю, не можу! Чую його кроки. До шнура, до шнура. Останнє зусилля і... є, кінець. Слава Богу!

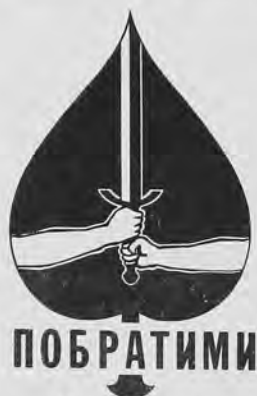
Я стою на біжні і пробую віднайти віддих. Голова крутиться і мені все ще млосно. Моє тіло докраю знесилене, але зусилля нагороджене. Бачу навколо себе усміхи глядачів.

Пл. скоб Олесь Кузишин

3-ій Курінь УПЮ, Нью-Йорк

(Допис, нагороджений на 8-ому конкурсі дописів до "Юнана" у Пластовій Станиці Нью-Йорк)

Пластун є ошадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07303

**XXXV-ий КУРІНЬ
УСП-ІВ
„ПОБРАТИМИ“**

Пластуні, серед яких зродилась ідея створити новий динамічний курінь, заснований на фундаментах правдивої дружби і на випробуваних ідеалах Пласту, перший раз зустрінулись на першій “Лісовій Школі” вліті 1964 року. Вони ще тоді були шістнадцятилітніми юнаками з далеких сторін Америки — з Денверу, з Чікаго і з Нью-Йорку.

Правда, що в тому часі ідея створення нового куреня ще не виникла, але з усіх учасників “Лісової Школи” ці юнаки несвідомо відчували, що їх єднає щось глибоке і правдиве, що в них палають ті ж самі мрії й надії. Пластуні-юнаки: Антін Колтунюк, Тарас Ліськевич, Андрій Стець і Руслан Расяк нав'язали між собою міцну непохитну дружбу. Наступного літа вони знова зустрічались у пластових таборах, де вони пізнали інших пластунів однодумців, і їхня дружба скріплювалась і росла.

В літі 1966 року ті самі, вже старші пластуні з кількома іншими друзями вибрались на продовжену мандрівку через Західню Америку. Чимало вони у цих радісних безтурботних днях разом пережили. Серед високих Скелястих гір Західньої Америки, серед безмежної прекрасної природи, далеко від всяких турбот і монотонності буденного життя, спалахнула ідея створення нового куреня. У тих днях, у заворожених темних ночах під зоряним місячним небом, при теплоті ватри, коли думки линули в далеке минуле і майбутнє, кристалізувались їхні молодечі мрії. Вони постановили робити все, що у їхніх силах, щоб поширити ідеї українського Пласту, щоб безупинно працювати для незалежності і свободи українського народу, для добра і єдності української спільноти, а особливо молоді та щоб бути завжди готовими стати на захист і поміч своєму побратимові, як це робили наші славні предки — княжі дружинники, козаки, Січові Стрільці і новітні партизани.

Велика Рада “Побратимів” на “Союзівці” 1975 р. “Про Нурінь”

“Побратими” на водній мандрівці 1974 р.

Після закінчення цієї мандрівки вони повернулись додому у відновленому сміливому дусі з думкою створити найновіший тоді курінь. 30-го грудня 1966 року в Чікаго успішно відбулася перша Велика Рада Побратимів. На Раді брало участь приблизно двадцять пластунів-однодумців. Першим курінним обрано Антона Колтунюка, одного із співосновників. Курінь одержав офіційне призначення як “35-ий Підготовчий Курінь УСП-ів”. Тому, що більшість членів куреня була в Чікаго і Нью-Йорку, в цих містах створено два головні осередки.

28-го грудня 1968 року, під час Великої Ради в Нью-Йорку крайовий референт старших пластунів у США ст. пл. Юрій Тарасюк повідомив зібраних членів, що від цього дня курінь є повноправний курінь УСП-ів під назвою “Побратими”.

Останнього року “Побратими” провели лежачарський табір у Стімбот Спрінгз, Кольорадо, водно-мандрівний табір у Супіріор Нешел Форест, Міннесота, і мандрівний гірський табір у Норт Кескейдз, Вашингтон. Також наші члени брали участь на провідних постах та-

"Побратими" у Снежастих Горах в Кольорадо влітку 1966 році

борів: на новому Соколі, на Беркуті і в Лос Анджелес, Каліф.

Відколи вперше зустрінулися друзі "Побратими", минає вже десять років. Не легко було дотримуватись наших перших високих молодечих ідей. Ці роки були повні розчарувань, але і успіхів. Не всі наші мрії можна було досягнути, декотрі сьогодні залишаються такі недосяжні, як і були десять років тому. Чимало наших друзів, не маючи стійкості і згубивши охоту до боротьби за високі ідеї, відпало по дорозі. Але курінь існує: ідейний, позитивний і братерський, завдяки чимраз новішим молодим членам і кандидатам, які готові приставати з нами до дальшої мандрівки і дружньої роботи.

"Побратими" ніколи нікому не обіцяють легкого шляху, бо саме життя повне труду, невгод і розбитих надій. Ми віримо, що наші ідеї правильні та допомагають молодій людині поборювати життєві невдачі. Ми уважаємо, що людина, а особливо молода людина, яка не вміє мріяти і яка в житті не має високої ідеї і мети, не приносить ніякої користі своєму довкіллю ані людству. Тільки мріяти не вистачає. "Побратими" пробують практикувати і реалістичним підходом зреалізувати засадничі ідеали пластового руху і сучасної української спільноти. Ми завжди шукаємо за новими підходами в нашій діяльності і віримо в просту роботящість. Нас можна знайти на різних стежках пластового життя: в проводах зустрічей, водно-мандрівних таборів, новацьких і юнацьких таборів та по станицях при роях і грутках.

Вкінці, нас лучить, без огляду на вік, взаємна пошана, життєрадість побратимства.

Ст. пл. Руслан Расяк

ПОБРАТИМСЬКІ ПРИГОДИ 1976 РОКУ

Такі спеціалізаційні табори заплановані на цей рік:

Морський мандрівний табір — від 1-го до 7-го серпня, Лонг Айленд, Нью-Йорк, для старших юнаків і старших пластунів.

Гірський мандрівний табір — від 9-го до 21-го серпня, Глейшер Нешенел Парк, Монтана, для старших юнаків.

Водно-мандрівний табір — 9-го до 17-го серпня, Суперіор Нешенел Форест, Міннесота, для старших юнаків і юначок.

Мандрівний-вишкільний табір — від 21-го до 28-го серпня, Адіронданкс Стейт Парк, Нью-Йорк, для розвідувачів 14 до 16 літ.

Лещатарський табір — від 26-го грудня 1926 р. до 1-го січня 1977 р., Стімбовт Спрінгс, Кольорадо, для старших пластунів і пластунок.

Якщо Ви зацікавлені нашою таборовою програмою, не марнуйте часу. Зголошуйтесь якнайскоріше. На кожний табір приймаємо дуже обмежене число учасників (-ць). Точніші інформації можна одержати, пишучи на адресу:

POBRATYMY
2116 W. Chicago Ave.
Chicago, Ill. 60622 USA

Ваші заощадження складайте, а позички на всякі потреби беріть у фінансовій установі, що їй на ім'я:

**УКРАЇНЬСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
"САМОПОМІЧ" У ДІТРОЙТІ**

ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

**НА ЗАХОДІ МІСТА
7346 Michigan Avenue**

At Tarnow

**Detriot, Michigan 48210
Tel.: 841-2390**

У ВОРРЕНІ

**28792 Royan Road
Warren, Michigan 48092**

**In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.
Tel.: 573-7074**

ГОЛОВНЕ БЮРО

**11838 Jos. Campau Avenue
Hamtramck, Michigan 48212
Tel.: 891-4100**

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтесь.

УСПІХИ НАШИХ ДРУЗІВ

ТАРАС ЛІСЬКЕВИЧ

Недавно читали ми в українській пресі, що інструктор тіловиховання в Університеті Огайо, США, став офіційним тренером американської жіночої репрезентаційної дружини у відбиванці. У спортовому світі — це високе становище і признання для Тараса. Ми сподіємося, що будемо згодом читати часто про нього і "його" дружину на сторінках спортової американської преси.

Ст. пл. Тарас Ліськевич відомий не лише у американському спортовому світі, а також у нашій пластовій громаді. Він є членом Українського Пласту від 1955 року, в юнацтві був курінним VII-го куреня УПЮ-ів у Чикаго, а в старшому пластунстві виховником юнацьких гуртків. У роках 1969 — 1972 зв'язковим того ж VII-го куреня УПЮ, в якому колись юнакував. Ст. пл. Тарас Ліськевич — це один з перших випускників "Лісової Школи" (1964 р.), якою дуже захопився, як взагалі таборомванням. У роках 1968 і 1970-му Тарас був уже інструктором "Лісової Школи", передаючи набуте там знання щодо юнацьких таборів молодшим друзям. Проте, сам він 1964 року до 1971-го був одночасно кожного літа членом проводів таборів юнаків, найбільше таки у таборах своєї "матірної" станиці у Чикаго.

Здається, що в Тараса є два головні зацікавлення: пластування і спорт. Рідко зустрічаємо таких молодих пластунів, щоб віддавали стільки часу й серця молодшим за себе юнакам та мали стільки енергії й охоти до ведення пластових таборів і виховної праці.

Перейшовши до старшого пластунства, Тарас Ліськевич не міг підняти собі старшопластунського куреня, до якого хотів би вступити — то ж він враз із друзями, так як він, колишніми юнаками заснували неся й, динамічний курінь старших пластунів п. н. "Побратими", що одержав число XXXV-те. Цей курінь підготував саме це число "Юнака", даючи до нього багато для юнацтва цікавого матеріалу із знаменитими рисунками та зніманнями. Тому нам особливо приємно, що можемо подати в цьому ж числі про професійні успіхи одного із основників куреня "Побратимів" та його курінного в роках 1969-1970.

ПРО ПЛАСТОВУ ДРУЖБУ

Прийшлося мені писати про дружбу в таборі. Сиджу вже годину, переглядаю свої старі щоденники із таборів... І навколо мене знайшовся ліс, чую тріски дерев, запах кухні. Переривають тишу часті перегуки моїх товаришок.

"Ану, Галю, підмішаєш суп?"

"Катю, чи ти вже написала ноти до пісні про огірочки?"

Мені ще треба піти бензини набрати до підпалювання ватри. Збираюсь поволі і виходжу із шатра. Розглядаюсь навколо себе. Сонце на струнко в небі стоїть... проміннями своїми вузли із землею в'яже. Аж припікає, але манить мене. Іду, і по дорозі зустрічаю кухонних, які з водою вертаються від помпи.

"Дай, нехай я теж поможу..."

І знов я в дорозі. Прибігає чергова з поштою. Радість, крик... в мене лист від мами. Треба Зірці і Лесі розповісти, як тато хату малював, а Оленка літаком летіла... Свисток перериває тяглість думок. Бунчужна лише пригадує мені, що бензини нема, і я знов у дорогу подаюсь.

Встаю із крісла і шукаю баняка. А що це? Таж я не в лісі! Таки сиджу при столику в своїй кімнаті і чую притягання поклику споминів. Мене вузли соняшні в дружбі зв'язали з тими, що теж зі мною в колі сиділи, вогонь будували, суп мішали. Промені мене тримають, мене гріють і дружбою потішають.

Ст. пл. Ксенія Одежинська

У С М І Х Н И С Ь...

Автентичні "родзинки" однієї української радіогодини
(з "Лиса Микити")

— Тепер послухайте платівку, яку обробив Потапенко...

— У виборах підтримайте пана Яроша, який летит на джардж нашого міста. А також друзі, котрі також летять...

— Білети можна дістати у членів пластового зарядження.

— Тепер послухайте пісню "Сніг на зеленому листі". Вона є дуже на місці, бо сніг незадовго буде, а листя ще нема...

— Вона є 88 літ молода...

— А тепер послухайте наші молоді діти...

Для вашої приємності записав ІТАКДАЛІ. Чи добровольці серед читачів можуть надіслати Редакції виправлений текст цих "родзинок"?

А МОЖЕ ДО ГАРВАРДУ?

Приміщення Українського Інституту в Гарварді

"У мандри, у мандри ходім, юні друзі..." Ця пісня напевно започатковує не одну пластову мандрівку і розпочинає не один пластовий табір. Цього року варто присвятити увагу ще одній, інакшій мандрівці — мандрівці крізь роки і століття, крізь минуле у теперішнє. У році, коли США відзначають своє 200-ліття, можна і декотрим з нас пригадуватися над тим, як гідно відсвяткувати цю подію — як включитися і в святкування США свого дня народження, як теж і з'ясувати собі наше походження. Можливість такої мандрівки крізь своє — і американське і українське минуле — у теперішність є цього літа у Гарварді.

Уже шостий рік підряд Центр Українських Студій у Гарварді проводить курси української історії, літератури і мови. Останніх п'ять літ показало, що такі курси не тільки дають нагоду поглибити своє знання в україністиці, але теж і перебути в одному з найславніших університетів, скористати з його многогранної літньої програми та пізнати одне з найцікавіших і найстарших міст, а саме Бостон.

Серед студентів літньої школи була молодь із усіх усюдів. Знайшовся час на товариське життя, на прогулянки до близького бережжя Атлантийського океану та недалеких гір. Запалала не одна ватра над озером, де колись писав Торів, не одна група перейшла через оспіваний Сейлем, де колись палили відьом, не одні студенти мандрували серед піскових морських дюнів.

Центр Українських Студій у Гарварді створено зібраним зусиллям безлічі поодиноких українців, які у вірі в доцільність такого почину жертвували, що могли. Одним способом, яким центр хоче дати нагоду всім зацікавленим — починаючи від учнів на останньому році се-

редньої школи — взяти участь у його програмі та особисто ознайомитися з його працею, це якраз через літню школу. Для потребуючих студентів є можливість допоміжних стипендій, які уфундували меценати Фонду Катедри Українознавства, як також і різні громадські установи. Цього літа викладатимуться такі курси:

Новітня українська історія (проф. Марта Богачевська-Хом'як),

Українська література (проф. Леонид Рудницький),

Українська мова (проф. Богдан Струмінський).

Виклади починаються 29 червня і триватимуть до 20 серпня. Кредити із цих курсів затвердить кожний університет. Окрім оголошених курсів, відбуватиметься також семінар про дисидентів на Україні. Заплановані теж дискусійні вечори, на яких розглядатимуть різні професії і дадуть особисті вказівки, як найкраще дійти до них. Будуть теж фільми, реферати, гуртки-дібрані до зацікавлення студентів.

Гарвардський центр зачисляє багато пластунів серед своїх докторантів, літніх студентів, а навіть і викладачів. Вони зуміли не тільки виявити свої наукові зацікавлення, але теж і затримати та поширити таку питоменну пластову дружбу і товариську. Тому не дивно, щоб на сторінках пластової преси запрошувати і Вас до гурту цього літа, де є нагода на мандри і у століття, і поза кордони, і навіть серед довкільної природи. У 1976 році годиться бути у Бостоні, де і розпочалася боротьба за незалежність США, і де створено тривалий підвал незалежної української науки. Тож коли пакуємо свої наплечники цього літа, пригадаймося над можливістю:

"У мандри, у мандри до Гарварду!"

За інформаціями слід звертатися до:

Harvard Summer School

775 Holyoke Center

1350 Massachusetts Avenue

Cambridge, Massachusetts 02138 USA

Бурх

Збагачуймо знання рідної мови

ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИЩА І УКРАЇНЦІ

Відомі із старовинної історії традиційні ігри в Олімпії (Святому гаю) відбувалися в честь бога Зевеса від 776 року перед Христом (згодом стали національним святом в честь усіх богів). Улаштовували їх що чотири роки упродовж 1200 років. Коли відбувалися ігри, переривали працю, втихали війни.

Модерні Олімпійські Ігрища вперше проведено таки в Греції в 1896 році за ініціативою ентузіаста ідеї спортивних змагань поміж усіма народами П'єра де Кубертена, який вбачав у цих іграх спосіб плекання міжнародного братерства. Він теж заснував Інтернаціональний Олімпійський Комітет, який і досі є організатором Олімпіад, він вирішує, де вони відбуватимуться і хто може брати у них участь. МО Комітет прийняв засаду, що кожна нація має право брати участь у іграх, не зважаючи на її політичний статус, але мусить той народ мати свій Олімпійський Комітет, в якому були б заступлені ті види спорту, в яких змагаються на Олімпіаді, а змагуни мусять бути аматори спорту, а не професійні.

У першій відновленій Олімпіаді виступало лише 13 народів, а в 1960 р. їх кількість зростає до 97. На жаль, гарні засади братерства з кожною Олімпіадою що раз менше зберігають. Найкращий цього доказ — це Советський Союз, який зорганізовано бере участь в Олімпіаді від XV-их Ігрищ в 1952 р. (Гельсінки, Фінляндія): і який у кожному Олімпіяду надсилає щораз більше знаменито вишкolenих професійних спортсменів. Вони перемагають саме своєю технікою і заправою, до якої підготовляються довгими роками, одержуючи платню від держави, — але цього нема змоги доказати. І так советських змагунів уважають нібито аматорами. Поруч з цим усі народи Советського Союзу мусять всі спільно репрезентувати СССР. Так виступають і українці, і лише зі спортової та щоденної преси України можна довідатися, хто з українців добуває перші місця.

Політичний вплив у нашому житті такий сильний, що, на жаль, не вдалося Олімпійському Комітетові обійти його у своїй дії. І тому дуже часто в газетах, у радіо, в телевізії Олім-

пійські Ігри виглядають як змаг між політичними одиницями, між політичними системами. А держава, яка їх улаштовує, дуже часто "висказує зі шкіри", щоб "показатися" перед світом.

Найбільше покривджені ті нації, які усу-переч засаді Міжнародного Олімпійського Комітету, не допущені до самостійної участі в Олімпіаді. Вони не мають змоги виявити своєї національної особистості, а їхні змагуни прославляють не свою, а іншу націю. До таких націй належить українська і всі інші у складі СССР.

У межах Советського Союзу українці мають признання за їхні успіхи, але перед широким світом вони змушені виступати у всесоюзній репрезентації, яку по більшості називають російською. З ініціативи українських спортсменів постав у 1956 р. Український Олімпійський Комітет, який на домагання Міжнародного Олімпійського Комітету перейменовувався на Український Олімпійський Рух. Завданням цього руху є допомогти Україні здобути незалежність від Росії у спортовому світі. Справу української репрезентації представлено Екзекутиві МОКомітету і піднесено на пленарній сесії. Тут стверджено, що Україна має повне право виступати як самостійна нація. Треба лише зорганізувати український Олімпійський Комітет, який входив би в склад Міжнародного Олімпійського Комітету. На це СССР не погоджується. Проте діє закордоном Український Олімпійський Рух.

Як діє Український Олімпійський Рух?

У часі Олімпіади він організує пресове бюро, яке інформує про становище України, роздає летючки, видає пресові повідомлення і навіть переводить інтерв'ю з членами советської репрезентації. Працюють у цьому комітеті і молоді люди, які по-молодечому глибоко переживають становище України та її учасників в Олімпійських Ігрищах. До завдань Українського Олімпійського Руху належить також всіма засобами ширити інформації про успішність українців в Олімпіаді, про видавання матеріалів про це. Саме з такої пропагандивної брошурки пера ред. Осипа Зінкевича, видавництва "Смолоскип", можемо точно довідатися, скільки першунів дали українці від 1952 року та скільки медалей добули вони для Советського Союзу.

Українці визначаються в бігах, прорухові, підношенні тягарів, у боксі, дужанні, веслуванні і відбиванні.

У Гельсінках українці здобули 9 золотих медалей і 7 срібних, а в Мехіко 1968 року —

11 золотих медалей, 8 срібних і 10 бронзових. З інших офіційних звітів нам вдалося вишукати, що в Мюнхенській Олімпіаді 1972 року 5 українців здобули золоті медалі та таку ж кількість срібних. Що покаже Монреаль незабаром будемо знати.

Яка повинна бути участь пластунів у олімпійському русі?

У першу чергу ми повинні бути добре поінформовані не лише про дії МОКомітету, але також і про підготовку до Олімпіади, яка відбувається в Канаді. Довідаймося, хто в нашому місті приготується до Олімпійських Ігор, як ця підготовка виглядає, чи нема між змагунами якого українця, українки? Варто було б нав'язати контакт з олімпійськими змагунами, зробити з ними інтерв'ю, продискутувати становище українських змагунів з України. Хто зна, може знайдеться хтось такий, хто поцікавиться і спопуляризує українську справу серед змагунів.

А друге, добре було б і знати про успіхи українців на різних Олімпіадах. Вони собою представляють велику силу. Є між ними такі, що здобувши золоту медаль, не покинули вправляти, а далі удосконалюють свої спортові вміння і зуміли вдруге, а навіть і втретє перемогти. Про українських олімпійців написано чимало.

А третє, треба нам слідкувати за пресою в часі Олімпіади і реагувати на неправильні інформації щодо національної приналежності змагунів советської репрезентації. Навіть можна б звернути увагу на "поневолене" становище України листами до редакції чи телефоном

до радіостанції. Бо ніхто за нас не обстане, якщо ми самі цього не зробимо.

І ще одна можливість дії: написати до Українського Олімпійського Руху за дальшими вказівками, як їм допомогти у їхній тяжкій боротьбі. Їхня акція повинна стати і пластовою, бо ж пластуни плекають "силу тіла й ума, щоб нарід їх вольний, могутній зростає".

Проте, найсуттєвіша справа, коли мова про Олімпійські Ігрища і пластунство, — це сама ідея ігрищ, введення її у щоденне життя пластунства. Брати участь в Олімпійських Іграх — це велика честь для кожного, бо ж це змаг між найкращими цілого світу. Це рівнання сил між тими, що вклали багато наполегливої праці, щоб стати до цього змагу. Це молоді люди, які здолали вправляти навіть по дев'ять разів на тиждень! Це люди, які тисячі разів скочили у висоту чи метнули диском. По цілому світу в цьому олімпійському році ви їх зустрінете як вони вправляють. І мало хто знає про їхню працю, про труднощі, що їх вони мусять поборювати, про втому, знеохоту, з якими вони борються. І всі вони знають, що виграти може лише один! Але для них найважливіше — не виграти, а стати до змагу з найкращими!

Бібліографія:

Фірсель, Н. Й., **Герої спортивного року**, Здоров'я, Київ, 1966.

Гальперні, Фелікс, **Мандрівка в спорт**, Здоров'я, Київ, 1967.

Заседа, Ігор, **Олімпійці**, Молодь, Київ, 1975.

Зінкевич, Осип, **Українські Олімпійські чемпіони**, Смолоскип, Балтімор, Мд., 1972.

УКРАЇНЦІ — ПЕРШУНИ В ОЛІМПІАДАХ

1. Чи знаєте, що українка **Павлина Астахова** добула на трьох Олімпійських Ігрищах по черзі золоту медаль у прорусі. Це було в Мельбурні Австралія у 1956 році, в Римі Італія у 1960 році і в Токіо Японія у 1964 році.

2. Другий, що двічі добув медалі, це славний **Валерій Брумелль**, який добув срібну медаль в Римі, скочивши вгору 2,16 метра та цим побив олімпійський рекорд, а в Токіо він побив свій попередній рекорд на 2 центиметри та здобув золоту медаль, скочивши вгору 2,18 метра.

3. **Леонід Жаботинський** добув двічі медалі на Олімпійських Ігрищах у Токіо і в Мехіко у підношенні тягарів. У Токіо добув він олімпійський рекорд, підносячи вагу 572 1/2 кілограма і такий самий його успіх був у Мехіко.

4. **Олександр Шапоренко**, веслуючи каюком, добув золоту медаль і також срібну в Мехіко у 1968 році, а в Мюнхені у 1972 році знову золоту.

5. **Галина Прозуменщикова** добула золоту медаль і Олімпійський рекорд у 1964 році в Токіо, перепливаючи 200 метрів грудним стилем у часі 2:46.4, а в Мехіко срібну в плавбі на 100 метрів.

6. **Володимир Голубничий** добув у марші на 20 кілометрів золоту медаль в Мехіко часом 1:33:58.4, а в Мюнхені у 1972 році він добув у цій самій конкуренції срібну медаль.

7. У прорусі, в якому українці дуже добрі, відома найбільше Ляриса Петрик, яка на Олімпійських Ігрищах в Мехіко добула дві золоті медалі та одну срібну.

Montreal 1976

ЧИ МОНТРЕАЛЬ ГОТОВИЙ ?

Відзнана
Олімпійських Ігор
у Монреалі

Приготування терену на 21-ші Олімпійські Ігрища в Монреалі не йшло надто справно і за пляном від самого початку. Страйки робітників, високі кошти будівельного та іншого матеріалу, що далеко перейшли бюджет, та різні технічні недотягнення ставлять під знак запити, чи було доцільно старатися усіма силами провести цю Олімпіаду в Канаді.

“Уявіть собі”, — пише Нью-Йорк Таймс, — що ви запланували у себе дома прийняття і заснули перед ним на шість годин. Нагло Вас будять, і Ви усвідомлюєте собі, що гості приходять вже за п'ять хвилин. А у Вас не порядок в хаті, стіл не накритий, срібло не вичищене, а призначена на прийняття їжа ще заморожена!”

Так виглядає Монреаль перед Олімпійськими Ігрищами з прогнозою на невикінчені стадіони, незбудовані басейни до плавання і т. п. Як буде в часі Олімпійських Ігор у другій половині липня — сьогодні, коли пишемо ці рядки, тяжко передбачити. Але напевно багато наших читачів, особливо з Канади, а то і з самого Монреалю буде на цих Ігрищах, але вже тепер чекають із квитками в кишені на це велике переживання. Сподіємося, що вони будуть писати до “Юнака” та розкажуть, як буде в Монреалі і чи всі праці закінчено на час, щоб гідно прийняти численних чужоземних гостей, змагунів і глядачів.

ОЛІМПІАДИ СТАРОДАВНІ І ТЕПЕРІШНІ

● Перші запроголозовані Олімпійські ігри відбулися в 776 році перед Христом, хоча вони почалися багато швидше, близько 1000 років

перед Христом. Так що XXI-а Олімпіада, яка відбудеться в Монреалю цього літа, буде вже 315-а записана в історії.

● У перших іграх могли змагатися тільки чистокровні греки, а одинокий змаг це був біг через стадіон (приблизно 200 ярдів). Щойно в 14-ій Олімпіаді появилася друга конкуренція — біг на віддаль два рази довкола стадіону (менше пів милі). Пізніше появилися інші біги, мети, скоки та спорт дужання, так що з часом програма Олімпіади поширилася від одного ранку до п'яти днів.

● Завдяки старанням спартанців, в 18-ій Олімпіаді появился “п'яти-змаг” (пентетлон). У першій конкуренції цього змагу всі учасники змагу скакали у далечинь. Змагуни, які здобули назначену вимогу в скоку, були допущені до мету ратищем, інші відпадали. Чотири найкращі змагуни далі змагалися в бігу через стадіон (200 ярдів), з якого перші три увійшли до мету диском. На кінці, два найкращі змагуни боролися між собою за перше місце у “п'яти-змагу”.

● Олімпіади продовжувалися навіть після того як римляни здобули грецьку державу, але в 394 році нашої ери римський імператор Теодосій стримав ігри, коли вони перестали бути ідейними та справді спортовими змаганнями. Коли політика, підкупство, брак моралі й чести заступили високий релігійний ідеал цих ігор, не було причини їх далі продовжувати.

● Греки були першими, що відновили олімпійську ідею, щоб у спорті всі країни сходилися і змагалися завзято й чесно, у згоді та в мирі. В 1859 році відбулася перша спроба до відновлення ігор, але через слабу підготовку та невідповідні місця ігри невдалися. Греки знова пробували відновити їх в 1870, 1875 і 1889 роках — знову з невдачами, але важливе, що хтось побачив потребу для відновлення Олімпіади в модерному світі.

● В 1892 році молодий француз, Барон П'єр де Кубертен, представив свій плян для відновлення Олімпіади до Атлетичного Спортового Союзу в Франції, де одержав багато підтримки. Два роки пізніше на Інтернаціональному Спортовому Конгресі, коли він знова представив свої ідеї, інші держави також заявили велику охоту відновити Олімпійські ігри, між ними: США, Великобританія, Швеція, Греція, Італія, Бельгія, Росія та Еспанія. Рішено, що I-а Олімпіада відбудеться в 1896 році в Атенах, Греція, недалеко Олімпії, де відбувалися давні Олімпіади. Також був створений Інтернаціональний Олімпійський Комітет, який мав

бути найважливішим авторитетом у справі Олімпіад.

● Найдовший біг в Олімпіаді, "маратон" (26 миль і 385 ярдів або 42 кілометри і 195 метрів) це ідея француза Мішеля Бреяла, яка перший раз стала реальною на I-й Олімпіаді в Афінах 1896 р. Назва бігу походить від назви бою, який відбувся в 490 році перед Христом, коли греки, обороняючи місто Афіни, перемогли перське військо біля поляни Маратон. Легенда оповідає про Олімпійського першуну, Фейдипіда, який був висланий до Афін передати вістку про цю перемогу. Перебігши 26 миль і 385 ярдів до міста Афін, він викрикнув: "Радійте — ми перемогли!" і впав неживим. Перший "маратон" відбувся точно на тій самій трасі, яку перебіг Фейдипід, майже 2,500 років перед цією датою. Перші три місця в цьому першому "маратоні" здобули греки.

● Тенісові змагання відбувалися на перших вісьмох Олімпіадах. Вони були відкинені пізніше, бо участь в цих змаганнях не була справді інтернаціональною: Великобританія і США були найсильнішими в цій ділянці, а Франція, Німеччина і Південна Африка також вибивалися. На I-й Олімпіаді в 1896 році перше місце в подвійних змаганнях ("Даблз") для чоловіків здобула дружина, яка складалася з змагунів двох країн: Бовланд з Великобританії та Травн з Німеччини.

● Три "Літні" Олімпіади відбулися восени у зв'язку з географічним положенням міст, де ці ігри відбувалися. XVI-а Олімпіада в Мельборні, Австралія, яка лежить в південній півкулі, де пори року є у протилежному часі як на північній півкулі, відбулася в часі від 22-го листопада до 8-го грудня 1956 року. XVIII-а Олімпіада в Токіо й XIX-а Олімпіада в Мехіко були другими, що не відбулися в нормальних літніх місяцях. XIX-а Олімпіада також різнилася тим, що вона відбулася на висоті 7,415 стіп над рівнем моря. Найвища висота до цього часу була тільки 700 стіп над рівнем моря. Незалежно від цього 27 олімпійських рекордів тут були повторені або перевершені в 36-ох конкуренціях легкоатлетики, а 5 нових світових рекордів у плаванні впало.

● На V-й Олімпіаді, яка відбулася в Стокгольмі в 1912 році, появився новий змаг "модерний пентетлон", в якому змагун мав: перебігти 4,000 метрів навпростець, переплисти 300 метрів вільним стилем, змагатися у стрільні з пістоля, у фехтуванні та в їзді верхи з перешкодами на віддаль 1,500 метрів. Перший американський змагун у цій ділянці був молодий лейтенант Джордж Петон, який пізні-

ше став відомим генералом II-ої Світової Війни. Він здобув 5-е місце в загальному точуванні "модерного пентетлону". На цій самій Олімпіаді Фінляндія була примушена змагатися для Росії, а не як самостійна держава.

● На XI-й Олімпіаді в Берліні, Німеччина запросила американську дружину "показати" гру "підставового м'яча" ("бейзбол") під час змагань. Близько 125,000 людей бачило цю показову гру. Багато держав заявили велике зацікавлення цією грою, а 21 країна погодилися включитися у турнір "підставового м'яча" на черговій Олімпіаді в 1940 році. На жаль, ця Олімпіада ніколи не відбулася через II-у Світову Війну.

● У 1924 році відбулася перша зимова Олімпіада в Шамоні у Франції. В цій Олімпіаді взяло участь 306 змагунів з 16 країн. Кількість їх збільшилася до 1,355 змагунів, репрезентуючи 37 країн у 1968 році в Греноблі. Для порівняння, на I-й літній Олімпіаді брало участь 484 змагуни з 13 країн, а на XX-й в Мюнхені з'їхалася феноменальна кількість змагунів: 8,512 з 121 країни. (Зимові ігри включають 35 спортивних конкуренцій, а літні 195).

● На XVI-й Олімпіаді в Мельборні, 29-річний українець Володимир Куць виграв дві золоті медалі за перші місця в бігах на 5,000 та 10,000 метрів, створюючи нові Олімпійські рекорди в обох бігах. У бігу на 10,000 метрів він змагався проти славного британського змагуна, Пірі, який досягнув світовий рекорд у цьому бігу. В. Куць виявив цікаву стратегію: у перших 5,000 метрів він біг дуже швидко, пробуючи всіх скоро вимучити та виелімінувати конкуренцію тим швидким темпом. На перші 5,000 метрів він повторив тодішній Олімпійський рекорд на цю віддаль (а йому лишилось ще 5,000 метрів перебігти). Але тут його стратегія щойно почалася. Після 6,000 метрів Куць сповільнив своє темпо і махав рукою, щоб Пірі його минув. Пірі, вимучений, але тримаючись крок за кроком з Куцем, нарешті його минув. Куць сповільнив швидкість майже до ходу. Але Пірі тільки на коротко провадив, бо коли Куць побачив, що в супротивника вже не лишилося сили, він з неймовірною швидкістю відірвався від свого противника востаннє. Пірі, здеморалізований та фізично викінчений, зупинився на восьмому місці.

● У Гельсінках, на XV-й Олімпіаді в 1952 році славний чехословацький бігун Еміль Затопек здобув три золоті медалі в бігах на 5,000 і 10,000 метрів та в маратоні. Його дружина цього самого ж року здобула золоту медаль в меті ратищем.

● У 66 році нашої ери римський імператор Нерон приїхав на Олімпіаду з 5,000 вояками та зголосився до участі в кількох конкуренціях. Він навіть на місці видумав кілька нових змагів та їх включив в Олімпіаду, знаючи, що він їх виграє. В одному змагу, коли Нерон випав з своєї колісниці, всі інші змагуни відразу перестали змагатися аж доки Нерон був готовий продовжувати змаг. Він, оче-

видно, здобув перше місце дарма, що було багато перешкод.

● "Найважніше в Олімпіаді не виграти, але змагатись. Найважливіше і в житті не перемога, але боротьба".

Барон П'єр де Кубертен,
батько Модерної Олімпіади

Подав ст. пл. Любомир Білик, ПБ

ЯК ЗМІНИЛИСЯ ВИСЛІДИ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРИЩ

Людина змагає часто до неосяжного, але вже найбільше хіба змагають до нових рекордів і все кращих вислідів усі завзяті спортсменці.

Погляньмо лише на декілька порівняльних вислідів у першій модерній Олімпіаді в 1896 році і в 1972 році. Справді здається, що спортсменці досягають неможливе: біжать щораз швидше, скачуть щораз вище, далше і в кожній дисципліні стараються перемогти своїх попередників.

Ось у бігу на 100 метрів чоловіків у 1896 році перше місце добув Т. Бурке із США часом 12.0 секунд, а в 1972 році В. Борзов із СССР часом 10.14 сек. У бігу на 1,500 метрів у 1896 році перше місце добув Е. Флек з Австралії часом 4 мін. 33.2 сек., а в 1972 році П. Васалія в часі 3 мін. 36.3 сек.

У скоку у височінь у 1896 році Е. Кларк із США скочив 1.81 метра, а в 1972 році Ю. Тармак із СССР 2.23 метра. У меті диском бачимо величезну різницю, бо в 1896 році першун був Р. Гаррет метом на 29.15 метра, а в 1972 році Л. Данек із Чехо-Словаччини кинув аж на 64.40 метра, значить більше як двічі так далеко.

У плаванні на 100 метрів вільним стилем

у 1896 році першун А. Гайос з Угорщини мав час 1 мін. 22.2 сек., а в 1972 році славний Марк Спіц із США переплив цю віддаль у часі 51.22 сек. — отже знова на половину коротший час. На 1,500 метрів вільним стилем у 1896 році А. Гайос з Угорщини мав час 18 мін. 22.2 сек., а в 1972 році М. Бартон із США переплив 1,500 метрів у часі 15 мін. 52.58 сек.

Жінки почали брати участь в Олімпійських Ігрищах куди пізніше, але і вони значно поправили свої рекорди. Ось у бігу на 100 метрів, вперше проведеному у 1928 році, Е. Робінсон із США мала час 12.2 сек., у 1972 році Р. Стехер із Німеччини перебігла цю віддаль у 11.07 сек. У скоку вгору у 1928 році канадка Е. Кетервуд скочила на 1.59 метра, у 1972 році У. Мейфарт з Німеччини на 1.92 метра. У довжину скакали жінки вперше щойно у 1948 році, і тоді О. Гйарматі з Угорщини скочила 5.70 метра, а в 1972 році Г. Розенталь з Німеччини скочила 6.78 метра. У меті диском, в якому жінки почали змагатися щойно у 1928 році, вперше кинула найкраще Г. Конопацка з Польщі на віддаль 39.62 метра, в 1972 р. українка Ф. Мельник із СССР майже двічі так далеко, а це на 66.62 метра.

Будьте ПЕРЕДплатником, а не ПІСЛЯплатником!
Заплатіть ПЕРЕДплату за „Юнака“ за 1976 р. — 9 дол.!

Олімпійське село у Монреалі призначене для змагунів.

Комплекс будинків в Олімпійському Парку в Монреалі. Вид на головний стадіон, плавацький центр, вені й велодром.

Олімпійські Ігрища, які відбудуться в липні в Монреалі, Канада, охоплять тільки певну частину спортів, бо зимові змаги відбулися вже в Інсбруці, Австрія. Зимові ігрища тривають десять днів, а літня Олімпіада — два тижні. Початок Олімпіади настає тоді, коли олімпієць вбігає із горючим смолоскипом на арену, щоб запалити олімпійське полум'я. Цей смолоскип привезено з Елії в Греції, де відбувалася стародавня Олімпіада. Після цього всі атлети входять на арену, щоб скласти приречення, що додержуватимуться спортових законів і чесної гри.

Офіційним прапором Олімпіади є біле тло з п'ятьма злученими колами синього, жовтого, чорного, зеленого і червоного кольору. Офіційне гасло: — "Швидше, вище, сильніше!"

Цього року в Монреалі у зв'язку з Олімпіадою виникло дуже багато труднощів. Монреальський посадник Джон Драпо обіцяв, що швидше він сам приведе на світ дитину ніж ціна олімпійських ігрищ перевищить 120 міль-

йонів. Тепер кошти близько 564 мільйони, а заки буде закінчена будова, припускати треба, що кошти її будуть 650 мільйонів. Спочатку Монреаль під проводом посадника міста Дж. Драпо займався підготовкою, коли ж кошти постійно зростали і праця була перервана з різних причин, провінційний уряд перебрав провід над будовою споруд в листопаді 1975 р. Через різні комплікації і страйки будова стадіонів почалася пізно й у січні цього року по-важно застановлялися над тим чи олімпіада зможе початися в час або що вона й зовсім не зможе відбутися в Монреалі.

Почався поспіх у праці, щоб все закінчити. У поспіху чотирьох людей стратило своє життя — чотирьох робітників працювало на стадіоні на цементовій підставі, яка піддержувала стелю. Упав тяжкий шмат цементу та придушив робітників. Іншому робітникові вирвався кабель з рук і він впав наділ. Насувається питання, чи можна було зберегти життя цих робітників, коли б був кращий догляд при праці?

Тепер люди думають над тим — чи варто було плянувати Олімпіаду в Монреалі. Податки страшенно піднеслися. Чи не краще було б зужити видані гроші на довготриваліші і важливіші потреби? Олімпіада триватиме два тижні, а згодом до чого будуть придатні всі величезні конструкції? І тепер вже кажуть, що кімнати в Олімпійському селі, де мають жити атлети два тижні, дуже маленькі і місця для всіх не вистачить.

З другого боку, треба брати також під увагу, що спортсмені одержали велику заохоту до покращання своїх дотеперішніх досягтів. Багато безробітних знайшло працю і взагалі місто Монреаль змінило своє обличчя на краще.

Тяжко тепер розважити справу з усіх боків і відповісти на всі питання. Надіємося, що Олімпіада відбудеться на зразок старовинних ігрищ під гаслом братерства, згоди та справедливості.

МОЯ ПЕРША ЛЕЩАТАРСЬКА ПРОГУЛЯНКА

Я почала лещатарювати, коли мені було сім років. Мої переживання з перших хвилин їзди на лещатах глибоко запали в мою душу, і ще сьогодні я згадую їх з тривогою.

Одного гарного зимового дня я вибралася з родиною в гори Кетскіл. Я була неспокійна цілу дорогу, бо не знала, чи зможу опанувати лещатарський спорт, до якого заохочувала мене моя родина, зокрема брат.

На другий день вранці, коли я прокинулася, я побачила крізь вікно, що падав густий сніг. Гори були вкриті білим сніжком, який блищав, неначе самоцвіти, коли доторкалися його соняшні промені. Лещатарські з'їзди виглядали гарно, але тому, що це був мій перший день на лещатах, я була дуже нервова. Мое серденько раптово билось, і я страшно боялася. Наклавши лещата на ноги, я поволі почала повзати до найближчого маленького горба. Я стала до черги до линви, яка тягнула лещатарів на гору. Черга ставала щораз менша, а я щораз більше нервова. Коли я наблизилася до линви, я попала в паніку. Я стояла на місві, як завмерла. Хтось іззаду попхав мене ближче до шнурка, я відрухово вхопилася його і в одну мить поїхала вгору. Хоча мої руки сильно трималися линви, я таки впала. Заки я могла позбиратися і встати, принаймні п'ять людей впало на мене. З великим трудом я встала, та вже не їхала, а йшла пішки вгору. Стоячи на самій горі, я відважилася розплющити очі й подивитися в долину. Мені здавалося, що я стою на вершку найвищої гори в світі. Страх знову приступив до мене, а сльози стали в очах. Я мусіла там стояти принаймні 15 хвилин, не знаючи, чи я повинна з'їхати, чи зійти пішки. Оглядаючись навколо, я побачила багато людей, які спокійно з'їжджали у долину. Я набрала відваги й сказала собі: або тепер — або ніколи... Не дивлячись, куди їду (бо я заплющила очі), я попхалася кійками та поїхала вниз. Мені здавалося, що я їду дуже швидко й довго. Я з'їхала добре, але вдолі таки впала на біленький сніг. Лежучи в снігу, я сміялася й раділа тим, що я з'їхала на лещатах вперше з гори.

Хоча їжджу вже на лещатах шість років, я завжди весело згадую ту мою першу лещатарську виправу, згадую, як боялася, і сміюся

з того, бо сьогодні з'їжджаю із насправді великих гір. Але правду кажучи, як їду тепер з дуже стрімкої гори, то до мене приходить той самий страх, що я мала, будучи вперше на лещатах.

Пл. уч. Марта Івашків

2-ий Кур. УПЮ-ок у Нью-Йорку

(Допис, нагороджений 1-им місцем у молодшій групі 8-го конкурсу дописів до "Юнака")

А ЩО ВИ НА ЦЕ?

Пластові цвяшки.

Які цвяшки?! Пластові?

Нечувано. Маєте рацію. У пластовому піонерстві не вживаємо цвяшків, а в'яжемо різні вузли.

Чи це старомодний звичай? Чи може ми повинні вживати цвяхи? Якщо так, то піонерство не буде вимагати так багато часу. Що ми могли б із тим часом зробити? Яка ваша думка?

Як ви дивитесь на ідею "пластових" цвяшків?

АРКА ЗАХІД

це не лише

**модерна українська книгарня
і крамниця гарних дарунків,
але також**

**справжній мистецький осередок
для обслури українців Тору-
ронта та дооколичних місце-
востей.**

- книжки, часописи і жур-нали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, образи, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивши, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST

2282 Bloor St. West

Toronto 21, Ont.

Telephone: 762-8751

МЕТЕОРИ В ГРЕЦІЇ

Їдемо... Круто в'ється біла стрічка шосе — серпентинами котимося з високої гори в долину — сонце хилиться за небозвід — снується сумерк поміж деревами — аж тут долина з казки...

Останні промені сонця пестять невеличке містечко, білі хатки з помаранчевими дахами, вікна виблискують до заходячого сонця, проміння граються у позолоченому хресті на високій церкві, чепурні вулички, веселе, радісне містечко, а за ним... чорні могутні моноліти скель, немов кордон гранітних воїнів, відвічних сторожів Калямбаки. Чомусь стає нам страшно і сумно, здається — ми у порожній пустелі місяця — або мільйон літ у минувшині — сіро-чорна пустеля високих порепаних скель простягає чорні пальці сумерку на веселе містечко.

Це Метеори — 24 зовсім вертикальних скель, розкинутих вахлярем довкола Калямбаки.

Легенда розповідає, що тисячі років тому величезні метеори впали на землю і тут вже осталися. І так перші поселенці назвали своє містечко — Метеори.

Геологи на те мають інші пояснення, — одна теорія каже, що ці чорно-сірі стеляміти були на дні моря — доказ цього печери, вижолоблені водою. Інші вчені твердять, що ці своєрідні скелі постали через ерозію.

Вже VIII-му і IX-му сторіччях аскети поселялись у яскинях Метеорів, а в X-му сторіччі (950-970 р.) засновано там перший монастир, Св. Духа. Згодом на кожному вершку був один монастир.

За часів турецької окупації ці монастирі виявилися нездобутими твердинями, недоступними для завойовників. До сьогодні це прекрасні, живі музеї візантійської історії.

На жаль, лиш чотири монастирі залишилося із 24-ох.

Неділя рано. Холодно — прозора, сонце озолочує вершки недалеких монолітів. Містечко будиться. Руху авт на вузьких, але дуже чистих вуличках майже нема. Чепурно прибрані мешканці Калямбаки ідуть пішки на Службу Божу, а ми їдемо автобусом до метеоритських монастирів.

Вузькими серпентинами автобус драпається поміж монолітами — де-не-де можна побачити руїни старих монастирів та печери в ске-

лях, де колись жили перші аскети, але треба було добре перехилити голову, щоб щось доглянути на гладких стінах скель.

Панорама з гори чудова, немов дивитися із старого темного лісу на широкую зелену долину, де біло-помаранчеві хатки розсипалися, немов мухомори, по зеленій поляні, а в даліні брунатно сині гори — Піндус — із засніженими вершками зливалися з овидом.

Під'їхали під монастир, та, на жаль, це ще не кінець дороги, до монастиря ще треба спинатися вгору сходами. Сходи вузькі, викуті в скелі, їх щось 100 чи більше, але ми й так вдоволені, бо провідник пояснює, що до 1922 року, щоб дістатися до монастиря, треба було всідати, як риба, в сітку і їхати "ручною вісною" по стрімкій скелі вгору (сітки тягнули монахи ливною — ручно!) Ми вже радше мандруємо сходами — трохи втомлені, але безпечніше...

При вході до монастиря наші дівчата мають клопіт — не впускають жінок у сукенках без рукавів — нема мови про шорти та й накриття на голову треба мати — не помагає Жіночий Рік і рівноправність жінок, повбирали дівчаток у чернечі рясні з високими колпаками, і лиш їм очка світили із чорних ряс.

У церковці високий чудово вирізьблений іконостас з темного дерева. Куполи закладжені сторіччями кадил і вся церква пересякла його запахом. Проповідальниця вирізьблена у формі птаха... орел чи голуб?!

Темно, тихо, побожно — сторіччя дихають із стін, а надворі, у сонці, монастирський городчик і сад, монахи проходжуються поміж деревами, чорні рясні і високі колпаки, а вітер

грається їхніми довгими бородами.

При монастирі мала крамниця, де можна купити ікони та картки, і невеличкий музей з іконами, ризами та церковними книгами.

Більший і кращий музей ми оглядали в наступнім, найбільшій монастирі Преображення; популярно називають його Великий Метеорон (Метеорон — по-грецьки “висить у повітрі”). Монастир на вершці найвищої скелі (1544 ст.), до якого треба знову драпатися сходами та вику-

тим у скелі тунелем. Це і найбагатший монастир, а це можна зараз пізнати по улаштованих церкві, що виблискуює золотом, сріблом і дорогоцінним камінням. Іконостас — чудовий, учесь у золоті, із стелі звисають срібні павуки, різьблений трон архимандрита викладаний золотом і перловиною.

Ікона Матері Божої напевно чудотворна, бо довкола навішані дорогі перстені, бранзолетки, нашийники, а рама інкрустована дорогоцінним камінням.

Проміння сонця падає на камінну долівку з вікон 12-гранної копули.

Замість цвинтаря — окрема кімната, де на полицях поскладані черепи померших монахів, а кісті на підлозі.

Музей цікавий і багатий — є рукописи св. Івана Золотоустого з II-го сторіччя, листи цезаря Палеолога і імператора Сербії Степана; ризи, ікони і дерев'яний хрест, що його монах Даниїл різьбив 12 років, прикрашений сценами Старого і Нового Завіту — такі маленькі, що можна їх лиш бачити під побільшаючим склом.

Ст. пл. Юрій Ігор Павлічко

ЯК ВИСЕЛЮВАЛИ ЛЕМКІВ З РІДНОЇ ЗЕМЛІ

Це був дуже гарний, соняшний день 23 квітня 1947 року. Люди почали дуже рано працювати в полі, щоб якнайбільше зробити перед наступним нападом поляків, що бували в цьому році дуже часто. Коли всі були зайняті працею, несподівано вийшло з лісу польське військо. Люди почали втікати, ховатися, бо знали, що їх чекають великі муки. Але тоді вони дізналися, що їх чекає щось гіршого, ніж фізичні знущання: вони мусять залишити прадідню землю, на якій родились та вмирали прадіди, діди й батьки.

Польська поліція наказала, щоб кожна українська родина була до 24-ох годин готова до виїзду і ждала дальших наказів. Казали швидко запрягати коні й вози і виїздити тому, що боялися УПА, яка могла кожної хвилини прийти з допомогою. Покидати свою прадідню землю не хотів ніхто, але бачучи безвиглядність положення, мусіли на це згодитися. Люди не знали, що зі собою робити, чи щось брати, бо не знали, чи ще колись повернуться, чи вже ніколи. У той сам час поляки впихали людей без розбору на фіри, а речі відбирали від них і грабили. Убрання, взуття і навіть харчі переходили на очах селян в руки польських розбишак. Хати, в яких поляки знайшли тризуб — палили, а хто пробував боронити свого май-

на, того важко побивали, а молодих дівчат і жінок насилували на очах чоловіків і батьків. Виїжджаючи, українці молилися, плакали та витягали руки в сторону рідного села, яке вони останній раз бачили. Це були дуже сумні хвилини. Всіх лемків звозили до збірної пункту, який був на другому боці Сяну, у польському селі. Переправа через Сян мусіла відбуватися швидко, деякі переходили мостом, а інші вбрід ріки, де бистра вода забирала їм останнє майно.

Після трьох важких днів польське військо перегнало людей, хворих і важко побитих, немов худобу до головного збірної пункту. Там уже чекали вагони, на які завантажено всіх людей. У кожний вантажено, скільки влізло, включно з коровами і кіньми, частину яких поляки покрали. Вагони докладно позамикали і повезли в незнане. У вагонах було дуже гаряче й задущливо тому, що людей було багато, а вагони докладно позамикані. Після трьох тижнів втомлені та вистрашені українці з Лемківщини дісталися на польські землі, які поляки називали “зе́ме одзискане”. Там уже на них чекали вози, які порозвозили всіх в різні сторони, де вони дістали хати знищені війною, без вікон і дверей. І тут почалося важке життя українців на новій землі, доповнене переслідуванням по нинішній день.

“ДО ВИСОТ!” — КОНКУРС ЗНАННЯ ПРО УКРАЇНУ СЕРЕД ЮНАЦТВА

Учасники конкурсу “До висот!” Фотографував пл. розв. Олесь Соханівський

“Уже кілька років членки Куреня УСП-ок “Ті, що греблі рвуть” в Торонті улаштовують для юнацтва конкурс українознавства п. н. “До висот”. Змагання полягають у швидкості й влучності відповідей на питання з різних ділянок знання про Україну, про українське культурне життя в діаспорі, про життя українців у Канаді.

Цього року змагання відбулися 7 березня. У змагу взяли участь 9 куренів по 4 представники від кожного куреня. Курені були заступлені молодшими й старшими юначками й юначками.

Змаг відкрила коротким словом ст. пл. **Ірина Баєр**, з'ясовуючи його мету бажаючи юнацтву успіху, вітаючи присутніх, серед яких були подруги й друзі змагунів, батьки й пластові виховники.

Змагом вміло проводив ст. пл. Олег Кандиба, тримаючи відповідне темпо відповідей, намагаючись бути справедливим суддею щодо призначення пунктів. Проте атмосфера серед публіки, зокрема серед юнацтва, була дуже напружена. Кожний виграний пункт для свого куреня юнацтво вітало сальвою радісних вигуків й оплесків. Хвилювалися й виховники та батьки.

Якщо мова про рівень відповідей, то він, на радісне розчарування усіх присутніх, був високий. Серед змагунів були такі, що знали, наприклад, відповідь навіть на такі питання, як: “Чому дата 22 травня пов'язана з Шевченком, і чому саме тепер вона дуже актуальна в Україні?”, “Хто сказав слова “Мертві сраму не імуть” і що вони означають”, “Хто був Езоп

і що значить вислів “езопівська мова”?

У висліді змагу перше місце здобув 5-ий Курінь УПЮ-ів ім. Т. Чупринки. Його репрезентували пл. розв-чі: Борис Вжесневський і Тарас Обаль, друге місце 9-ий Курінь ім. Северина Левицького, що його представниками були: пл. розв-чі: Роман Лижник, Петро Вовк, пл. уч-ки: Роман Ващук, Микола Біланюк; третє місце здобув 4-ий Курінь ім. Лесі Українки. Змагалися: пл. розв. Ірина Цибульська, пл. уч. Таня Клюфас і пл. прих. Наталка Юник.

Хоч, як і кожні, так і ці змагання, витворюють нездорові емоції, а у висліді непорозуміння, проте вони дуже стимулюють юнацтво вивчати знання про Україну й українське життя в діаспорі, спонукують старше пластуство працювати над підвищенням рівня українознавства своїх молодших друзів юнаків і юначок, а глядачам дають цікаву й корисну розвагу.

Серед юнацтва зокрема багато влучних відповідей дали: **Борис Вжесневський, Роман Лижник та Ірина Цибульська.**

Хай розвиваються
луги і берези
рясною зеленню і квітом,
Хай стеляться стежки
крізь запашині сади,
Хай кожний день встає
осаяним білим світом.

М. Г.
6 квітня 1976

ЯК МИ ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТІ

До Головної Редакції журналу "Юнак"

● Дорога Подруго, Ольго,

У Сейнт Люїз існує Самостійний Гурток "Орли". Хоч ми пізно довідалися про День Солідарності 12-го січня, ми мали певні успіхи, якими хочемо поділитися з читачами "Юнака".

Нас тут є лише п'ять. Чотири члени гуртка є брати Гайди: Борис — писар, Марко — гуртковий, Роман — скарбник та Павло — господар. П'ятий член — це Софія Свищук, заступниця гурткового.

Я виготовив пресовий листок про День Солідарності та вислав його до більшості місцевих газет. Найбільша газета "Пост-Діспеч" прислала репортерку до нас на інтерв'ю. Вкортці після цього появилася стаття, яку залучую. Ця стаття викликала багато зацікавлення серед американської молоді. Вона була вивішена на таблицях оголошень чотирьох шкіл. Ця стаття також піднесла гордість українського походження тих, що вже віддалилися від організованого українського життя.

Прошу помістити уривки статті у "Юнаку" як доказ, що навіть малий гурток може бути успішним у таких акціях.

Скоб!

Пл. розв. Борис Гайда, гуртковий писар

Від Редакції: Ми щиро дякуємо Борисові за листа і з приємністю містимо уривки із статті пані Джюді Ньюмарк, яка появилася на першій сторінці "St. Louis Post-Dispatch" з 28 січня 1976 р. враз із великою знімкою Павла, Бориса і Марка Гайдів.

"Щоб викликати увагу і показати свою солідарність із дисидентами в комуністичних державах, які, як брати Гайди кажуть, є часто ув'язнені у концентраційних таборах і ніхто не знає їхньої долі, чотири брати Гайди недавно провели односторонню голодівку. Ця голодівка була "офіційною" акцією, тому що брати Гайди є членами місцевого гуртка Пласту, української молодечої організації. Пласт, що має великі з'єднання в інших містах США, підтримував цю голодівку.

"Ми голодуємо, щоб здати самі собі справу та щоб звернути увагу інших на нелюдські відносини в советських таборах і тюрмах?" — сказав Роман, 13-літній учень Джуніор Гайскул і президент місцевого гуртка Пласту.

Борис післав інформації про голодівку до всіх клас своєї школи, а через Фундацію кардинала Мінсенті і жидівські організації здобув симпатію для цієї акції. Борис каже, що коли він розповідає про переслідування українців,

Павло, Борис і Марко Гайди (фото з Пост-Діспач Вайне Крослін-а)

як напр. про Валентина Мороза, він знаходить симпатію і зрозуміння, але деякі люди йому не вірять. Марко, що має 15 років, думає, що є важливим, щоб молоді люди зрозуміли, що таке діється тепер, а не є лише частиною історії.

Марко пропонує, щоб молоді люди, які симпатизують з ними, писали листи до своїх сенаторів та конгресменів з проханням, щоб американський уряд вплинув на покращання життя советських дисидентів".

(Далі авторка репортажу описує тісний зв'язок чотирьох братів з Україною, що вони усі говорять, читають та пишуть по-українському і що пластові сходини відбуваються українською мовою).

"Саме через відношення, яке брати мають до України, ця голодівка мала особливе і особисте значення для них. Це улегшило їм не їсти цілий день. "Ви привикаєте до голодівки" сказав 11-річний Павло. Вони надіються, що голодівка допоможе знайти прихильників для їхньої справи, але вона мала також символічне значення — це їхній особистий протест проти трактування дисидентів.

"Ви просто маєте комплекс вини. Бо я просто вважаю самозрозумілими речі, яких інші люди не мають. Це не є справедливо!" — сказав Борис.

У наступному році брати плянують знову голодувати в дні 12-го січня. "Ми будемо робити це кожного року, якщо це буде потрібне" — сказав Марко.

НОВА АКЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ФІЛ. БЮРА В АВСТРІЇ

Стемплі "Зонненцуг 1976"

Під назвою "Зонненцуг" в Австрії є харитативна інституція, яка має за мету розрадити тих людей, які страждають через недуги чи з інших причин. Раз на рік поїзд, т. зв. "Зонненцуг", їде через Австрію і країни, що межують з Австрією і хоч у мандрівці дають можливість різним цивільним і війсьним інвалідам бодай на чотири дні забути свою тяжку долю. "Союз Українських Філателістів Австрії" (СУФА) цього року братиме участь у тій "акції любови до ближнього" і з нагоди 12-го "Зонненцугу" 27 травня 1976 р. організує філателістичну виставку на південно-східній станції Відня. Під час виставки урядуватиме там спеціальний відділ австрійської державної пошти. До австрійських державних значків австрійська пошта випустить вже традиційний двомовний німецько-український штемпель. Крім емблеми інституції штемпель "Зонненцуг" зображує ще ікони святих мучеників Бориса і Гліба. Для філателістів СУФА видає ще кольорові святкові листівки, які показують на двох знімках поїзд "Зонненцуг" та ікону Вознесення Христового з української церкви св. ВМ. Варвари у Відні. Всі зацікавлені можуть замовити ці листівки зі значком і двомовним штемплем у СУФА.

Ціна одної листівки 15 шилінгів, 2 НМ, або 1 долара. Чистий прибуток тої філателістичної акції призначений на харитативну мету організації "Зонненцуг"!

Борис Ямінський

УКРАЇНСЬКІ ОЛІМПІЙСЬКІ МАРКИ

Кожного разу, коли зближаються Олімпійські Ігрища, Український Олімпійський Комітет старається випустити якнайбільше пропагандивних матеріалів англійською мовою, щоб інформувати чужинців про порушені права України брати участь в Ігрищах як окрема країна, а не під знаком Советського Союзу. Одним із цих засобів пропаганди є поштові марки, які можна наліплювати на всі листи поруч офіційної оплати.

Вони виглядають ось так:

Марки української олімпійської пошти

УСМІХНІСЯ!

Між юначками:

- В кого маю замовити собі портрет: в маляра, чи в фотографа?
- Замов у маляра, не будеш така подібна!

Пластове видавництво уже повний рік у новому приміщенні. Багато пошти все ще блукає по старих адресах. Нова адреса:

2150 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1M8
Canada

ПРЕЦЛІ

«ПРАВДИВІ
ПРИГОДИ
БРАТЧИКІВ»

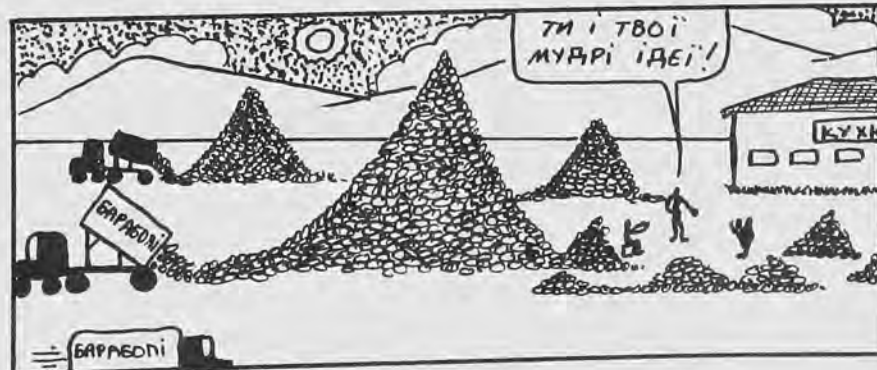
4:2

БР.
ФЕДІР

БР. ЯЙКО

БР.
КУЛЬКА

М. ТУРЧИН
Є. Р. ЮЗЕНІС

ЧИ ВОНИ СКІНЧАТЬ СТРУГАТИ ВСІ БАРАБОЛІ ДО КІНЦЯ ТАБОРУ?
ЧИ В КУХНІ Є ДОСИТЬ БАНАКІВ В ЯКИХ МОЖНА ЗВАРИТИ ЦІ БАРАБОЛІ?
ЧИ В ТАБОРІ Є ДОСИТЬ НОВАКІВ ЩОБ З'ІСТИ ЦІ БАРАБОЛІ?

ПРОДОВЖЕННЯ БУДЕ

ХРОНІКА

гірський —мандрівний табір побратимів

Хто думає, що вміє читати карту? Гірський табір "Побратимів" 1975 р.

"А може лісничий нас підвезе?" — Гірський табір "Побратимів" 1975 рін.

"...нема такого опію, як альпійське мандрування", писав колись славний американський письменник Марк Твейн. Не тяжко нам, пластунам, зрозуміти чар, який міститься в тих словах.

У двох тижнях минулого серпня сповнилося багато мрій, розкрились нові закутки світу та збереглося багато приємних спогадів. Відбувся успішно перший гірський мандрівний табір для юнацтва США і Канади під проводом 35-го Нуреня УСП "Побратими".

Місце табору — це далений Вашингтон стоїть у північно-західній куті США. Там є гори Норт Каскейдз — гострі верхи із стрімкими боками, які спинаються понад глибокими лісистими долинами. Гори самі не дуже високі, проте їхня стрімкість дає глядачеві ілюзію великої височини. У цих горах знаходяться найбільші льодовики в Америці поза Аляскою.

Десять таборовиків та два провідники заїхали на місце табору маленьким автобусиком і розбрились по густих лісах у двох групах. Ходили таборовики стежками, дряпались по на-

мінні і часто зупинялись, щоб покидати на себе снігом! Вставали зі сонцем і скоро вирушали далі в мандрівку. Кожний таборовик ніс наплечник з повним вирядом та їною на десять днів. Одному пощастило — спимішок впав у воду і поплав з бистрою струєю — значно легше було ходити без його ваги!

Мали наші дві групи зійтися по дорозі... але стежки були тяжкі, стрімкі та круті. Чомусь топографічні карти не відповідали нашим таборовикам, і вони навчилися їм не вірити: показують річки, де їх нема, рівнину, де є гори, приємні полонини, де є стрімкі схили гір.

Навчилися таборовики також, що дощ не переставав падати, хіба комусь пощастить перелізти на східне підніжжя гір. Та поки там зайшли, то помокли і попадали в болото — зате гарячий суп ніколи ліпше не смакував...

І звірі нам докучали, але не ті "великі". Зате були мишки, які вночі гризли все, що їм попало, а те, чого не обгризли, то комарі догризли.

Та це малі невинності! Шепотіли до

нас старовинні ліси, приманювали стрімкі хребти гір, зачаровували блискучі заходи сонця та відсвіжували чистесенні гірські струмочки. Довга поїздка додому добігала кінця. Вже мерехтіли світла великих міст. Лиця вказували втому, але в очах віддзеркалювались незабутні краєвиди. У серцях залишились назавжди спогади могутніх гір, нових друзів, чудових краєвидів — і навіть, часом, комусь приходить великий бурмило...

Ст. пл. Андрій Филипович, ПБ

ПЛАСТОВИЙ ГУМОР

Щораз більше ми, українські пластуни, маємо змогу поширювати українську справу серед чужинців. Під час мандрівки в горах ми зустріли американського лісничого, тому дозволяю додати справжнього кольориту англійською мовою.

ВОДНО- мандрівний табір побратимів

РИБА І РИБА І ЩЕ РАЗ РИБА!

Водно-мандрівний табір Побратимів 1975 року, вже четвертий з черги, відбувся під час 10-ох днів серпня на добре знаному нам терені Суперіор Нешенел Форест близько границі стейту Міннесоти і провінції Онтаріо. У таборі брало участь 18 старших юнаків та юначок і старших пластуників та пластунок. Провід складався з уже другого покоління провідників — Побратимів Романа Мицика (Майці), Ярослава Слюсаренка (Сірка), Юрія Горчинського (Юя) і Юрія Куріци.

Табір поділився на дві мішані групи, і мандрували двома різними трасами із з'єднуючим пунктом на побережжі великого озера "Літел Саганага". Над цим озером, повним островів і глибоких заток, табір зупи-

нився на три дні, даючи учасникам (-цям) нагоду здавати "три пера" та інші вмілості. Тут також усі мали нагоду за звичаєм віддихнути, ближче запізнатись із природою та підкріпитись на дальший трудний шлях у повороті до цивілізації.

І цього року було чим підкріпитись. Ловили рибу день і ніч. Але хоч яка вона була смачна, не можна вже було її їсти на вечерю, на обід і ще й на сніданок. Це одинокий наш табір, у якому ніхто не змарнів, а ще і де-

які "поправилися".

Постава всіх, незалежно від трудів, була така, якої можна сподіватися від добрих пластуників і пластунок, а настрій був постійно веселий, повний сміху і співу. Мали короля, королеву і "командора". Мандрували по чистесеньких водах серед чудової незнищеної природи. Чого ще можна бажати? Справді тяжко дочекатись наступного літа, коли повернемося назад на нові

Ст. пл. Юрій Горчинський

Учасники (-ці) та провід водно-мандрівного табору "Побратимів" 1975 р.

Ст. пл. Олександр Куріца
**ЛЕЩАТАРСЬКИЙ ТАБІР
"ПОБРАТИМІВ"**

При кінці грудня 1975 року відбувся вже другий лещатарський табір Побратимів у Стімбовт Спрінгс, Кольорадо. У таборі брало участь 50 пластунок і пластуників, головню з осередків Чікаго, Лос Анджелес, Детройт і Денвер. Провід складався із Побратимів Ігоря Фіглюса (комендант), Олега Гановського, Йосифа Мицика і Ан-

дрія Стеця. Їзда на лещатах відбулася на горі на з'їздах "Стімбавт", а приміщення табору знаходилося недалеко в гостиниці "Беар Пол Ренч".

Програма була різноманітна. Крім самої їзди на лещатах, учасники (-ці) грали відбиванку і пінг-понг та їздили купатись у гарячих мінеральних джерелах близько гостиниці. Цього року також відбулися лещатарські змагання системи "Нестар", на яких один

учасник здобув золоту медалью і декілька інших здобули срібні медалі.

Давно всі повернулись додів, але вже думають про черговий лещатарський табір серед могутніх Снеластих гір у Кольорадо. Кожний старанно вправляє на горбках близько додів, щоб вернутись уже із стилем та битись у змаганні з годинником для здобуття срібної або і навіть золотої медалі у "Стімбавт".

Про інформації і вимоги прийняття до нуреня "Побратимів" можна писати на адресу: ст. пл. Андрій Стець

379 Page Ave.
Lyndhurst, N.J. 07071 USA

Ілюстрації виконав
ст. пл. Йосип Мицик

Ми розповіли лісничому, що між нами є таборовики з цілих США і Канади. Він якось з-під лоба на нас поглянув та запитав:

"How do you all know each other?"

"Oh, we're Ukrainian scouts", ми одногласно відповіли.

"Really? What's that? Is it higher than an eagle scout?"

IV-ий ЛЕГКОАТЛЕТИЧНИЙ ЗМАГ У НЬЮ-ЙОРКУ

11-го травня 1975 року відбувся четвертий з черги легкоатлетичний змаг для пластового юнацтва із станиць східної округи, під проводом старшопластунських куренів "Чорноморців" і "Спартакон". Завдяки старанням пл. сен. Е. Палидовича, ЧМ, змагання знову відбулися на прекрасному стадіоні "Кліфтон Гай Скул".

Теплий і соняшний день притягнув змагунів і змагунки зі станиць Нью-Йорку, Пассейку, Джерзі Сіті та Нью-Йорку. Також появилася делегація друзів сумівців з Пассейку, які були запрошені на цей турнір. Юнацтво з інших запрошених сусідніх станиць не появилася через інші станичні імпрези в той сам час. Незалежно від цього змагання відбулися з великими успіхами: встановлено сім нових рекордів таких змагань, а один був повторений.

Провідником і головним організатором змагань був ст. пл. Юрій Шипайло, ЧМ, а бунчужні юнацьких частин були ст. пл. Ліда Прокоп, Спарт. для юначок і ст. пл. Богдан Поритко, ЧМ для юнаків. Завдяки добрій підготовці та відданій співпраці куренів "Чорноморців" і "Спартакон" наше юнацтво користується з дуже популярних та потрібних спортивних зайнять. Сподіємось, що ці змагання будуть ще з нами довго і що вдасться іншим округам зорганізувати подібні турніри.

Нижче подаємо висліди цьогорічних змагань (1975), а для зацікавлених в дужках зазначаємо рекорд кожній коннупенції на ці змагання та хто його здобув і коли. Новоосягнені рекорди цього року позначені символом (§).

Ст. пл. Любомір Білин, ПБ

ВИСЛІДИ ЗМАГАНЬ

Загальне точнування:

Юначки

1. 38-ий Кур. ім. М. Тарасенно, Пассейк — 72 точок
2. 2-ий Кур. ім. Л. Українки, Нью-Йорк — 35 точок

3. 18-ий Кур. ім. О. Пчілки, Нью-Йорк — 29 точок
4. Самостійний Гурток "Чайка", Джерзі Сіті — 16 точок
5. 30-ий Кур. ім. С. Галєчно, Нью-Йорк — 10 точок

Юнаки

1. Підг. Курінь Джерзі Сіті — 55 точок
2. 9-ий Кур. ім. С. Завойовника, Нью-Йорк — 44 точки
3. 21-ий Кур. ім. Є. Коновалця, Нью-Йорк — 39 точок
4. 31-ий Кур. ім. І. Виговського, Пассейк — 34 точок
5. 3-ий Кур. ім. І. Мазепи, Нью-Йорк — 23 точок
6. 5-ий Кур. ім. П. Н. Сагайдачного, Неварк — 14 точок
7. СУМА-Пассейк — 10 точок.

ОСЯГИ ОКРЕМИХ ЗМАГУНІВ

Юначки до 15 років

- 60 ярдів
(В. Чума 2 Кур. '74 8.2)
1. Луцик 18 Кур. 8.5
 2. Стешин 2 Кур. 9.0
 3. Турчан 38 Кур. 9.2
- Скок у довжину
(Х. Стешин 2 Кур. '74 13-10)
1. Луцик 18 Кур. 13-9
 2. Стешин 2 Кур. 13-4
 3. Михайлів 2 Кур. 12-9 1/2
- Скок у височину
(Бакалець, Д. 38 Кур. '72 4-4)

1. Думановська 38 Кур. 3-5 1/2
2. Мокрівська 18 Кур. 3-5
3. Федун 38 Кур. 3-4

Куля

- (Голюка Нью-Йорк '72 25-8)
1. Михайлів 2 Кур. 23-4
 2. Галабурда 38 Кур. 20-3 1/2
 3. Корницька 18 Кур. 20-1 1/2
- Штафета — 4x110 яр.
2-ий Кур. '74 65.8)

1. 2 Кур. (Чума, Стешин, Чолган, Михайлів) 64.2§
2. 18 Кур. (Мокрівська, Луцик, Григорович, Глюг) 66.5
3. 38 Кур. (Турчан, Думановська, Слабодух, Мишич) 67.0

Юначки 15-18 років

- 100 ярдів
(Потежна, В. 44 Кур. '73 13.3)
1. Бояр 38 Кур. 13.6
 2. Мачай 30 Кур. 14.6
 3. Палидович 38 Кур. 15.0

220 ярдів

- (М. Кандюк Нью-Йорк '72 32.7)
1. Котляр 38 Кур. 34.5
 2. Палидович 38 Кур. 35.5

Скок у довжину

- (В. Потежна 44 Кур. '72 14-3)
1. Бояр 38 Кур. 15-0§
 2. Бакалець 38 Кур. 14-7
 3. Кравченко, М. "Чайка" 12-6
- Скок у височину
(У. Ольшанівська Ньюарк '72 4-3)
1. Бакалець 38 Кур. 4-2
 2. Котляр 38 Кур. 4-1
 3. Мачай 30 Кур. 3-8

Юначки 15-18 років

- Куля
(Федишин, М. Ньюарк '72 27-4)
1. Федун 38 Кур. 23-6 3/4
 2. Іванчук 8 Кур. 23-1 1/2
 3. Цюлько, М. "Чайка" 22-4
- Штафета
(38-ий Кур. '73 66.0)
1. 38 Кур. (Бакалець, Бояр, Котляр, Палидович) 63.0§
 2. "Чайка" (Штомпіль, Цюлько, Леуш, Кравченко) 69.2

Юнаки до 15 років

- 60 ярдів
(Н. Поритко 21 Кур. '74 7.0)
1. Поритко 21 Кур. 7.0§
 2. Кравченко, А. Дж. Сіті 7.1
 3. Теличка Джерзі Сіті 8.0
- Скок у довжину
(Новальчук 31 Кур. '72 15-2)
1. Кравченко Дж. Сіті 16-5§
 2. Теличка Дж. Сіті 16-0
 3. Буртик 31 Кур. 15-5 1/2
- Скок у височину
(А. Ммета 21 Кур. '72 і
В. Іванчишин 35 Кур. '73 4-5)
1. Поритко 21 Кур. 4-6§
 2. Буртик 31 Кур. 4-5
 3. Шуль 3 Кур. 4-5

Куля

- (Ю. Турчин 9 Кур. '73 40-7)
1. Сірій Дж. Сіті 35-1 3/4
 2. Теличка Дж. Сіті 32-9 1/2
 3. Федун 31 Кур. 26-6
- Штафета — 4x110 ярдів

(9-ий Кур. '73 56.7)

1. Дж. Сіті (Телична, Тхір, Сірий, Кравченко) 54.5§
2. 3. Кур. (Кузишин, Струтинський, Скаличний, Крамарчук) 57.6
3. 31 Кур. (Гірняк, Палидович, Буртик, Плючивський) 64.3

Юнаки 15-18 років

100 ярдів

(Гошовський 21 Кур. '74 і
Морозовський 31 Кур. '74 10.9)

1. Михайлів 9 Кур. 11.4
2. Яремко СУМА-Пассейк 12.4
3. Свистух 5 Кур. 13.5

220 ярдів

(Бурбан 31 Кур. '72 24.5)

1. Михайлів 9 Кур. 26.5

2. Кузишин 3 Кур. 28.1

3. Гірняк 31 Кур. 30.0

440 ярдів

(Р. Декайло 3 Кур. '73 58.5)

1. Натина, В. 9 Кур. 59.4
2. Білик, Ю. Дж. Сіті 59.7
3. Галабурда 31 Кур. 61.4

880 ярдів

(Ю. Білик Дж. Сіті '74 2:24.0)

1. Білик, Ю. Дж. Сіті 2:15.3§
2. Кузишин 3 Кур. 2:22.3
3. Натина, В. 9 Кур. 2:22.9

Снок у довжінь

(Ковальчук, Р. 31 Кур. '74 18-9)

1. Декайло 21 Кур. 16-6
2. Грес 31 Кур. 16-1
3. Натина 9 Кур. 15-8

Снок у височінь

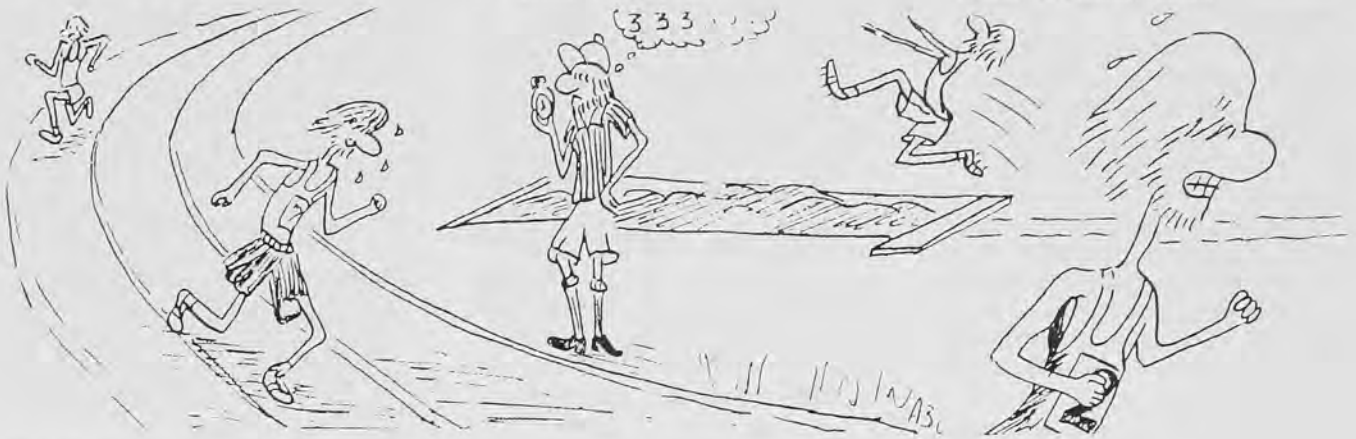
(Морозовський, В. 31 Кур. '74 5-6)

1. Кмета 21 Кур. 4-11
2. Декайло 21 Кур. 4-10
3. Грес 31 Кур. 4-7

Куля

(Ю. Шипайло 31 Кур. '73 42-8)

1. Голюка 9 Кур. 30-6 1/
 2. Данилюк 5 Кур. 28-10
 3. Хроміш СУМА-Пассейк 27-3 3/4
- Штафета — 440x110x110x220
(31-ий Кур. '74 1:52.0)
1. 9 Кур. (Натина, Михайлів, Дзєрович, Недільський) 1:54.9
 2. 31 Кур. (Козак, Галабурда, Грес, Гірняк) 2:00.4
 3. 21 Кур. (Струтинський, Ринтинський, Тенюк, Декайло) 2:06.4

З таборової творчости

ОДА ДО ВОДИ

Ще давно в Старім Завіті
Падав дощ на цьому світі,
І віддавна дотепер
Не один з дощу помер,
А високі є могили
Тих людей, що дощ цей пили,
І багато є у небі
Тих, що пили 'го в потребі,
А найбільше є у пеклі
Тих, що пили 'го, мов встеклі.

Ті, що дощ не узнавали,
На дощі позамокали,
Ті, що бачили 'го в сні,
Опинились на землі.

Ті, що дощ пророкували,
На дощі позасипляли,
Ті, що плавати не вміли,
Від дощу збожеволіли,
Ті, що дощ студіювали,
Ті собі пісні співали.

Ті, що дощу не хотіли,
Взнесли крила й полетіли,
Ті, що радія не мали,
Взагалі про дощ не знали.

А ЩО ДІЯЛОСЯ В НАС?

Ті, що лазили на дах,
Всі були в дощовиках,
Ті, що завжди з дощу мліли,
Під дахом собі сиділи,
Ті, що пішли мандрувати,
Дощовик забули взяти,
Ті, що мали грубі гроші,
Повбиралися в кальоші,
Ті, що воду в мозку мали,
Ті, про дощ вірші складали.

Тим, що мокро в голові,
Не знали, як цей вірш
закінчити, і писали далі.

Ті, що в спортивім таборі,
На цей дощ були готові,
По бараках посідали,
Фільми собі оглядали.

Тим, що дощу не потрібно,
Вили, мов вовки — жалібно.

Всі маленькі новачки
Плавали, мов качки.

Ті, що в кухні працювали,
Замість юшки дощу дали.

Тим, що дощ не змочив ніг,
Ті казали, що це сніг.

Той, що мав ще сухий ніс,
Вхопив панну і втік в ліс.

Тим, для кого дощ — це криза,
Діставали з дощу зиза.
Наша пані із крамниці
Заховалася в пивниці.

Доктор Гной як дощ уздрів,
У шпиталику си сів,
Медсестра 'го попросила
І з ним мокрих всіх сушила.

Калинякам у цю днину
Дощ підляв їхню калину.

Пупчик дощу налякався
І під ліжко заховався.

Ромко в дощі посовгнувся
І в болоті простягнувся,
А Аруня дощу взяла,
Йому носик обмивала,
Філько з дощу зварював,
Сів си і вірші писав.

Аж приїхав отець Смик,
До дощу він вже привик,
У каплиці проповів:
— Дощ раз падав сорок днів!

Тракторист — то було страх
Розігнався... і під дах.

А басенник геть ся збочив,
У кальошах в басейн скочив.

Юнаки про дощ вже знали,
В шатрах діри полатали.

Юначки дощ полюбили,
На дощі волося миля.
Гості стали у штафету
І побігли до буфету.

Друг Бойдуник геть з Нью-Йорку
На питний дощ дав нам хльорку

Старосольський для дощу
Дав Начальну Грамоту,
І немов би той експрес,
Хтось приїхав з КПС.

З ГПБ попрійжджали,
На трибуні поставали.

А по зливі — на параді
Всі зробили дефіляду.

Сонце вийшло — засвітило,
І на тім ся все скінчило.

Ф. Старух це написав
Р. Юзенів змалював.

УКРАЇНСЬКЕ СПОРТОВО- ВИХОВНЕ ТОВАРИСТВО „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ” НЬОАРК, Н. Дж.

повідомляє всіх зацікавлених
дівчат і хлопців у віці 9-16 років,
та всі молодечі організації, що

ЧЕРГОВА СПОРТОВА ШКОЛА „Чорноморської Січі”

відбудеться на протязі 3-ох тижнів, в часі
**від 1 серпня до 21 серпня ц. р.
на Оселі УРС „Верховина”
в ГЛЕН СПЕЙ, Н. Й.**

- Вишкіл: копаний м'яч, відбиванка, теніс, плавання, кошиківка, легко-атлетика.
 - Професійні інструктори і опікуни.
 - Реченєць зголошень до 20-го липня 1976 року.
- Спортова Школа „Чорноморської Січі” заслужила собі за визнання УСЦАК, Управа якого закликає українську організовану молодь до участі в спортовому вишколі.

По інформації писати:

UKRAINIAN SITCH SPORT SCHOOL

680 Sanford Avenue

Newark, N.J. 07106

можна набути

- в Канаді: у Пластовій кооперативі „ПЛАТИ”

PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

- у США: у пластовій крамниці „МОЛОДЕ ЖИТТЯ”

Molode Zytia, 304 E., — 9 St.,
New York, N. Y., 10003, USA.

ЦІНА — \$9.00

СПИСОК ДАТКІВ

на пресовий фонд "Юнака",
що вплинули до 20 квітня ц. р.

США:

14 Курінь УПЮ-ок ім. Олени Теліги, Філядельфія,
із заробітку з коляди 41.30

Пластуни і пластунки з Рокд Айленд, Андрій Коро-
пей, Оріся Ганушевська, Ліда і Орест Кузьми, Таня
і Уляна Загалія, Оля Кручковська і Роман Ключас,
разом 25.00

Учасники "Виховного юнацького курсу", Трентон,
як вияв вдячності для викладачів курсу 25.00
Пл. юн. Христя і Уляна Ключас, Сіранузи 6.00
Пл. юн. Віра і Христя Воловодюк, Норт Провіденс 6.00
Пл. юн. Ігор Лемішка, Балтімор 5.00
Пл. юн. Надя і Адріян Кічула, Елкінс Парк 4.60
По \$3.00: пл. юн. Андрій Лисобей, Черрі Гілл; пл.
юн. Петро, Гриць і Ніна Сахаруки, Венгем; пл. юн.
Богдан Іваськів, Вуд Рідж; пл. сен. Ярослав Рак,
Мейпелвуд 12.00

По \$2.00: пл. юн. Марта і Ліда Бойко; Ірвінгтон; пл.
юн. Микола і Аня Бабяк, Йонкерс; пл. юн. Ляля Сте-
бельська, Йонкерс 6.00

По \$1.00: пл. юн. Ірина і Андрій Бориси, Блуклін;
пл. юн. Марія Буртняк, Чікаго; пл. юн. Оля Цурковська,
Чікаго; пл. юн. Дарія Кравченко, Філядельфія; пл.
юн. Олесь Кузьма, Гартфорд; пл. юн. Тереса Рошкевич,
Чікаго; пл. юн. Наталя Білик, Філядельфія; пл. юн.
Павло Роспутько, Філядельфія, пл. юн. Ронсана і Да-
нило Шварци, Черрі Гілл; пл. юн. Марія і Олег Соха-
ни, Вудкліф Лейн; пл. юн. Аня Жарик, Балтімор; пл.
юн. Богдан Андрусишин, Нью-Йорк 12.00

США разом 142.90

Канада:

Пластова Станиця, Монреаль 75.25
Д-р Т. Снігурович, Вінніпег 12.00
Пл. юн. Ліда Сьолковська, Ст. Кетерінс 4.00
Пл. юн. Юрко і Іван Роздільські, Саскатун 3.00

По \$2.00: Пл. юн. Мотря і Марко Гарухи, Нітро; пл.
юн. Орест Катола, Едмонтон; пл. юн. Валеріян Марке-
вич, Едмонтон; пл. юн. д-р Володимир Медвідський,
Торонто; пл. юн. Борис Піжицький, Ст. Кетерінс; ст.
пл. Наталка Фотій, Ст. Лоран; пл. юн. Оксана і Миросла
Полюх, Гвелф 14.00

По \$1.00: пл. юн. Марічка Тесля, Оттава; пл. юн. Даня
і Іванка Баган, Іслінгтон; пл. юн. Оксана Пухир, Ед-
монтон; о. Володимир Жолневич, Торонто 4.00

Канада разом \$112.25

Із США і Канади замість квітів на могили
(дивись посмертні згадки у цьому числі) 275.00

УСІ РАЗОМ 530.15

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. ОСИПА СТЕЦУРИ

складаємо \$165.00 на залізний фонд Пластового
Видавництва

\$103.00 Службовці Українського Народного Союзу і

\$62.00 Службовці щоденника "Свобода", Джерзі
Сіті, США

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. БОГДАНА КРАВЦЕВА

складаємо \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

Володимир і Наталія Масюки, Філядельфія, США

Замість квітів на могилу

св. п.

АННИ із СКОЧДОПОЛІВ СЕМАНЮК

складаємо \$125.00 на пресовий фонд "Юнака"

По \$20.00 — Євген і Фаліна Кульчицькі, Дітройт;

\$15.00 — д-р Мілас і Дзвінна Лебедовичі, Дітройт;

по \$10.00 — Розалія Крушельницька, Дітройт;

Роман і Тамара Куропасі, Дітройт;

Іванна Кучер, Дітройт;

Софія Олесницька, Ньюарк,

Богдан і Богданна Федораки, Воррен;

Богдан Ухач, Дітройт;

по \$5.00 — А. і Е. Лятишевські, Дітройт;

Я. Петрушак, Воррен.

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

СТЕФАНІЇ ЧАРКІВСЬКОЇ

нар. в Замістю-Глинях в Україні,

померла 7. 3. 1976 р. в Гамільтоні, Канада

складаємо \$110.00 на пресовий фонд "Юнака"

\$30.00 — Т. і І. Фірчуки, Торонто;

по \$20.00 — С. і Л. Головаті, Боффало, США;

Ю. і І. Грицаї, Монреаль, Канада,

С. Ковальська, Торонто, Канада;

Я. і В. Райци, Боффало, США

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

МИКОЛИ ЗАХАРЯСЕВИЧА

Чоловіка Віри Захарясевиц з Ветерсфілд-у, США

складаємо \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

Члени Пластприяту у Гартфорді, США

Замість квітів на могилу

св. п.

ОСИПА ШПАЧИНСЬКОГО

складаємо \$20.00 на пресовий фонд "Юнака"

Ростислав і Галя Ратичі, Едісон, США

Ольга Осередчун, Кренфорд, США

● Якщо Ви ще досі не вислали свого датку на
пресфонд "Юнака", **ЗРОБІТЬ ЦЕ ЩЕ СЬОГДНІ!**

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той доляр, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ "Самопоміч" платить 5½% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать

Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,

учні свято-миколаївських шкіл,

складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.

Спілка приміщується в будинку

Вашої школи і є відкрита від

год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

“ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО”

можна **набути**

- в Канаді: у Пластовій кооперативі “ПЛАИ”

PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всю
друкарську
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літвом
 - кораблем
 - поїздом
 - автобусом
- у Канаді чи поза Канадою

повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради

в українському подорожному бюроі

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada

Ціна: 90 центів RETURN POSTAGE GUARANTEED

**“МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК”
ЦІННА Й НЕОБХІДНА КНИЖКА
ДЛЯ КОЖНОЇ РОДИНИ І ШКОЛИ**

Здійснилася мрія наших визначних виховників — учителів — бл. пм. Ц. Паліїв та З. Зеленого. Уже можна набути у Видавництві Об'єднання Українських Педагогів Канади *“Мій перший словник”*, близько тисяча слів з ілюстраціями малярів Юрія та Яреми Козаків. Посібник необхідний кожній українській родині, яка плекає рідну мову.

Ціна книжки 6.00 дол плюс 50 центів на пересилку. Замовлення тільки грошовими переказами (Money Order) через труднощі з виміною чеків, слати на адресу:

**“PLY” CO-OP. LTD., 768 Queen St. West
Toronto, Ont., Canada M6J 1E9**